

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU İLE ÖZEL
YURTLARDA İKAMET EDEN ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN
FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
(BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ekrem ÖKSÜZ

Balıkesir, 2012

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI**

**YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU İLE ÖZEL
YURTLARDA İKAMET EDEN ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN
FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
(BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ekrem ÖKSÜZ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN**

Balıkesir, 2012

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ BİRİMİ**

PROJE ADI

**YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU İLE ÖZEL
YURTLARDA İKAMET EDEN ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN
FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
(BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)**

**PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ
Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN**

**YARDIMCI ARAŞTIRMACI
Ekrem ÖKSÜZ**

Başlama Tarihi : 15.04.2011

Bitiş Tarihi : 23.07.2012

23/07/2012

“Bu alışma Balıkesir Üniversitesi Rektrlğ Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından (BAP) 2011/50 Kodlu Proje ile desteklenmiştir.Teşekkür ederiz.”

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ONAYI

Enstitümüzün Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı'nda 200912539003 numaralı Ekrem ÖKSÜZ'ün hazırladığı "Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Özel Yurtlarda İkamet Eden Öğrencilerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi (Balıkesir İli Örneği)" konulu YÜKSEK LİSANS tezi ile ilgili TEZ SAVUNMA SINAVI, Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği uyarınca 23.07.2012 tarihinde yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda tezin onayına OY BİRLİĞİ/~~OY ÇOKLUĞU~~ ile karar verilmiştir.

Başkan: Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN (DANIŞMAN)

Üye : Yrd. Doç. Dr. İbrahim ERDEMİR

Üye : Yrd. Doç. Dr. Yağmur AKKOYUNLU

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduklarını onaylarım.

23.07/2012

Enstitü Müdürü
Doç. Dr. Zübeyde Güneş YAĞCI

ÖNSÖZ

Rekreasyon (Boş Zaman Değerlendirme) olgusu, gittikçe önem kazanmakta olup, günümüz toplumunda varlığına en çok ihtiyaç duyulan bir alanı oluşturmaktadır.

Teknolojinin hızla gelişmesiyle sanayileşmiş veya sanayileşmekte olan toplumlarda çalışma saatleri kısaltmakta, böylece bireyin sahip olduğu boş zaman giderek artmaktadır.

Bu sebeple, rekreasyon bir araç olarak insanların uğraşlarının hayat standartlarının yükselmesi zihinsel ve fiziksel eksikliklerinin ortaya çıkardığı olumsuzlukları gidermede önemli fonksiyonlar üstlenmiştir.

Rekreasyon; işten bağımsız, kendi içinde değerli olan, kişinin pek çok önemli ihtiyacını karşılayan, dolu ve mutlu bir yaşam aracıdır.

Bu noktadan hareketle "Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu İle Özel Yurtlarda İkamet Eden Öğrencilerin Boş Zaman Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi (Balıkesir İli Örneği)" isimli yapmış olduğum bu çalışmada bana yardımcı olan, her konuda değerli görüş ve önerilerini aldığım danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN' e teşekkür ederim.

Ayrıca, bu günlere gelmemde çok büyük emekleri olan, desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen, hayatımın en değerli varlıklarından olan başta çok kıymetli Annem ve Babam olmak üzere canım aileme sonsuz teşekkürler.

ÖZET

YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU İLE ÖZEL YURTLARDA İKAMET EDEN ÖĞRENCİLERİN BOŞ ZAMAN FAALİYETLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)

ÖKSÜZ, Ekrem
Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Beden Eğitimi Spor Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Murat ÖZMADEN
Temmuz 2012, 84 Sayfa

Bu araştırmanın amacı; Balıkesir Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) ile Özel Yurtlarda İkamet Eden Öğrencilerin Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme sorunlarını tespit etmektir.

Araştırmanın örneklemini; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Özel Yurtlarda ikamet eden tesadüfî yöntemle seçilen, 400' ü kadın ve 300' ü erkek olmak üzere toplam 700 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada, boş zaman faaliyetlerini değerlendirmeye yönelik soruları içeren, araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak geliştirilen ve test tekrar test yöntemi ile oluşturulan "Rekreasyon Faaliyetlerini Değerlendirme Anketi" uygulanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 15 paket programı ile çözümlenmiştir. Mevcut verilerin analizinde ki-kare testi ile frekans tekrarı ve yüzdelik dağılımları kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda; boş zaman faaliyetlerine katılımın akademik başarıyı arttırdığı görülmüştür. Katılımcılar genelde boş zamanlarının yetersiz olduğunu, yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman değerlendirme etkinliklerine katılımlarının azaldığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin ikamet ettikleri yurttan boş zaman etkinliklerine yeterince katılmadıkları ve bu durumun nedenleri olarak; yurttan istedikleri etkinliklerin olmadığı, tesis-araç - gereç ve malzemelerin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu boş zamanı değerlendirme etkinliklerine ikamet ettikleri yurdun dışında genellikle özel tesislerde ve daha çok sportif etkinliklere katıldıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Boş Zaman, Boş Zamanları Değerlendirme, Spor, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu, Özel Yurt.

ABSTRACT

THE EVALUATION LEISURE TIME ACTIVITIES OF THE STUDENTS WHO STAY BOTH CREDIT AND HOSTELS INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION (KYK), AND THE SPECIAL HOSTELS

OKSUZ, Ekrem
Balikesir University, Institute of Social Sciences
Adsiver: Assistant Prof. Dr. Murat OZMADEN
July 2012, 84 Page

The aim of this study is to determine Evaluation Leisure Time Activities problems of the students who stay both Balıkesir KYK and the Special Hostels.

The samples of this research contain 400 of women, 300 of men totally 700 of students who stay both Balıkesir KYK and the Special Hostels with selecting coincidental methods.

In the research, we applied Evaluation Questionnaire Recreation Activities which includes the questions about the leisure time activities and this questionnaire was tested with re-test method developed with expert opinions by the researcher. After the research, datas were analysed using the SPSS 15 programme package. In the analysing of the present datas, repetition frequency and frequency distribution and chi-square tests were used.

Finally we saw that the leisure time activities generally increase academic success. The students determined that they haven't had enough time for leisure time activities especially since they stayed at hostels. The reason for this is that there aren't activities they like in their hostels and also there aren't enough equipments and materials. We determined that the number of the students do their leisure time activities or sports out of the hostels that they stay such as in special facilities and so on.

Key Words: Recreation, Leisure Time, Evolution Leisure Time Activities, Sports, Higher Education Credit and Hostels Institution, Special Hostels.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ	vii
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç, Problem Cümlesi ve Alt Problemler	2
1.3. Önem	3
1.4. Varsayımlar	4
1.5. Sınırlılıklar	4
1.6. Tanımlar	5
2. İLGİLİ ALANYAZIN	6
2.1. Rekreasyon Kavramı	6
2.1.1. Boş Zaman	8
2.1.2. Rekreasyon	12
2.2. Rekreasyon Eğitimi	19
2.2.1. Rekreasyon ve Aile	21
2.2.2. Rekreasyon ve Okul	25
2.2.3. Rekreasyon ve Çevre	28
2.2.4. Rekreasyon ve Gençlik	31
3. YÖNTEM	35
3.1. Araştırmanın Modeli	35
3.2. Evren ve Örneklem	35
3.3. Veri Toplama Araçları	35
3.4. Veri Toplama Süreci	36
3.5. Verilerin Analizi	36
4. BULGULAR VE YORUMLAR	36
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	66
5.1. Sonuçlar	66
5.2. Öneriler	71
KAYNAKLAR	72
EKLER	77

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1.	Katılımcıların Demografik Bilgileri	37
Çizelge 2.	Katılımcıların Boş Zamanlarının Yeterli Olup Olmadığı ve Boş Zamanları Değerlendirmenin Akademik Başarıya Etkisi İle İlgili Durumları	39
Çizelge 3.	Katılımcıların İlk ve Orta Öğrenim Süresince Boş Zaman Etkinlerine Katılımı ve Yurt Süresince Boş Zaman Alışkanlıklarında Değişiklik Durumları	40
Çizelge 4.	Katılımcıların Boş Zaman Etkinliklerine Ne Kadar Zaman Ayırabildikleri İle İlgili Durumları	40
Çizelge 5.	Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik Hangi Tür Etkinliklerin Bulunduğu ve Bu Etkinliklere Katılabılme Durumları	41
Çizelge 6.	Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtta Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılıp Katılmadıkları ve Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılmamalarının Nedenleri	42
Çizelge 7.	Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtta Hangi Etkinlikler Düzenlenirse Katılacakları İle İlgili Durumları	43
Çizelge 8.	Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtlarda Bulunan Tesislerin Yeterli Kapasitede Kullanılabilmesi İçin Nelerin Gerektiğine Ait Düşünceleri	44
Çizelge 9.	Katılımcıların Yurdun Dışında Rekreasyon Etkinliklerine Katılıp Katılmadığı, Katılıyorsa Hangilerine Katıldığı ve Nerelerde Katıldığı İle İlgili Durumları	45
Çizelge 10.	Katılımcıların Katıldıkları Rekreasyon Etkinliklerini Hangi Nedenlerle Seçtikleri İle İlgili Durumları	46
Çizelge 11.	Katılımcıların, Rekreasyon Etkinliklerinin Tamamını Düşündüklerinde Bu Etkinliklerin Genellikle Onlarda Nasıl Bir Etki Bıraktığı İle İlgili Durumları	47
Çizelge 12.	Öğrencilerin Günde Kaç Saat Boş Zamanlarının Kalıp Kalmadığı Ki - Kare Testi Sonucu	48
Çizelge 13.	Boş Zamanların Yeterli Olup Olmadığı Ki - Kare Testi Sonucu	49
Çizelge 14.	Boş Zamanları Değerlendirmenin Akademik Başarıya Etkisi Ki - Kare Testi Sonucu	50

Çizelge 15.	Katılımcıların İlk ve Orta Öğrenim Süresince Boş Zaman Etkinlerinde Bulunup Bulunmadıkları Ki - Kare Testi Sonucu	51
Çizelge 16.	Öğrencilerin Yurtta Kalmaya Başladıktan Sonra Boş Zaman Alışkanlıklarında Değişiklik Olup Olmama Ki - Kare Testi Sonucu	52
Çizelge 17.	Katılımcıların Rekreasyon Etkinliklerine Zaman Ayırabilme Durumları Ki - Kare Testi Sonucu	53
Çizelge 18.	Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik Hangi Tür Etkinliklerin Bulunduğu Ki - Kare Testi Sonucu	54
Çizelge 19.	Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Boş Zamanları Değerlendirme Etkinliklerine Katılabilme Durumları Ki - Kare Testi Sonucu	56
Çizelge 20.	Yurtta Rekreasyon Etkinliklerine Yeterince Katılıp Katılamama Ki - Kare Testi Sonucu	57
Çizelge 21.	Yurtta Rekreasyon Etkinliklerine Yeterince Katılamama Nedenleri Ki - Kare Testi Sonucu	58
Çizelge 22.	Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Düzenlenmesini İstedikleri Etkinlikler Ki - Kare Testi Sonucu	59
Çizelge 23.	Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtlarda Bulunan Tesislerin Yeterli Kapasitede Kullanılabilmesi İçin Nelerin Gerektiği Ki - Kare Testi Sonucu	60
Çizelge 24.	Yurdun Dışında Rekreasyon Etkinliklerine Katılıp Katılmama Ki - Kare Testi Sonucu	61
Çizelge 25.	Yurdun Dışında Katılınılan Etkinlik Türleri Ki - Kare Testi Sonucu	62
Çizelge 26.	Yurdun Dışında Katılınılan Etkinlik Türlerine En Çok Nerelerde Katıldıkları Ki - Kare Testi Sonucu	63
Çizelge 27.	Katılımcıların, Katıldıkları Rekreasyon Etkinliklerini Hangi Nedenlerle Seçtikleri Ki - Kare Testi Sonucu	64
Çizelge 28.	Rekreasyon Etkinliklerinin Tamamı Dikkate Alındığında Katılımcılardaki Etkisinin Ki - Kare Testi Sonucu	65

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya ait; probleme, problem cümlesi ve alt problemlere, öneme, varsayımlara, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem

Teknolojinin günden güne hızla geliştiği bir çağ'da olduğumuz şu günlerde, bütün dünya ülkeleri gibi Türkiye de bu çağın içinde yer almak için hızlı bir gelişim ve değişim süreci yaşamaktadır. Bu süreç doğrultusunda rekreatif faaliyetlerin önemi de büyük bir anlam kazanmaktadır.

Rekreatif faaliyetlerinin çeşitliliği boş zaman etkinliklerinin daha çok bilimsel, kültürel, sanatsal ve sporsal etkinlik haline gelip, günümüz toplumlarında teknolojinin gelişmesiyle insanların boş zamanlarının artmasına eş değer olarak çoğalmaktadır.

Boş zaman, bireyin yaşamak için başvurması gereken uğraşların dışında bireysel tercihlerine ayracağı zaman olarak tanımlanmaktadır. Bir başka tanıma göre boş zaman, günlük hayatın uyku, dinlenme ve çalışma dışında kalan, bireyin istediği gibi kullanabileceği zamandır. Bu zamanın değerlendirilmesi ise, bireyin istediği bir uğraş ile zevk ve doyum sağlamak amacı ile bireysel veya grupla boş zamanda yapılan etkinliklerdir (Karaküçük,1999). Yapılan bu etkinlikleri ifade eden rekreasyon, gelişmişlik düzeyi yüksek olan toplumlarda hedefe ulaştıracak bir araç olmaktan çıkıp bir amaç haline gelmiştir.

Rekreasyonun hedeflerinden bir tanesi yüksek öğrenim gençliğidir. Sürekli sayısı artan üniversite gençliğinin çoğunluğu ailelerinden uzakta öğrenimlerine devam etmekte olup Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığına bağlı özel yurtlarda kalmaktadırlar.

Eğitimin en iyi şekilde yerine getirilmesinin vazgeçilmez koşullarından olan zihinsel, bedensel ve ruhsal sağlığın yerinde olması için buna imkân

sağlayacak unsurlardan birisi de rekreatif faaliyetlerdir. Rekreatif etkinlikler bireye kişilik kazandırmakla beraber kendini bulma ve verimli olma imkânı sağlamaktadır. Zamanı iyi kullanan ülkeler her alanda olduğu gibi rekreasyon alanında da gelişme kaydetmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan ülkemiz ise rekreatif faaliyetlere gereken değeri ve önemi henüz tam anlamıyla verememektedir.

Ülkemizde rekreasyon alanında yapılan çalışmaların azlığı konu hakkındaki yetersiz bilgi sıkıntısını beraberinde getirmektedir. Sadece çalışma konumuzla alakalı olmayıp rekreatif faaliyetlerin tüm vatandaşlarımıza benimsetilerek gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarılması amaç edinilmelidir.

1.2. Amaç, Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Araştırmanın amacı, “Balıkesir ili Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Özel Yurtlarda ikamet eden öğrencilerin boş zaman faaliyetlerinin değerlendirilmesi” problemine yanıt arayan bir araştırmadır. Problem çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

1. Boş zamanları değerlendirmenin akademik başarıya etkisi nedir?
2. Öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki boş zamanları değerlendirme etkinliklerinin olup olmadığı?
3. Öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki bulunan etkinliklere katılabilme durumları?
4. İkamet edilen yurttaki rekreatif etkinliklerin yeterlilik düzeyleri nelerdir?
5. Rekreasyon etkinliklerini seçme nedenleri nelerdir?
6. Rekreasyon etkinliklerinin bireylerin üzerinde bıraktığı etkiler nelerdir?

1.3. Önem

Bireylerin özellikle sosyal hayatlarında yapmakta oldukları zorunluluklar ve kişisel yükümlülüklerden dolayı gittikçe önemi artan rekreasyon, çeşitli ülkelerde genelde kültürel, sanatsal, sporsal vb. faaliyetler ile ifade edilmektedir.

Sanayinin hemen hemen her alanda gelişmesiyle birlikte göç olaylarının artmasıyla, şehirlerdeki nüfus artışından kaynaklanan aşırı sıkışıklık, kirlilik oranının artması (hava, su ve toprak kirliliği), değişen dünya şartları ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte yaşamın tekdüzeliği ve toplumsal sorunlardan kaynaklanan sıkıntılar gibi çeşitli olumsuzluklar bireyleri yıpratmaktadır. Bu olumsuz durumlar bireyler üzerinde stres ve kaygı artırıp, insanların sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bireylerin kendilerini yenilemesi, ruh ve beden sağlığına tekrar kavuşması, mutlu ve huzurlu olması ancak bu olumsuz koşulların etkisinden kurtulmak ile mümkündür. Bunun olabilmesi de gelişmiş pek çok ülkede olduğu gibi rekreasyon sayesinde mümkün olacaktır.

Bu önem doğrultusunda, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Özel Yurtlarda ikamet eden öğrencilerin boş zaman faaliyetlerini değerlendirebilme sorunlarının incelenmesi araştırma konusu olarak seçilmiştir.

Rekreasyon, insanın yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek, korumak veya devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız serbest zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinliklere rekreasyon denir (Hazar, 1999, Karaküçük, 1997).

Rekreasyon'un bireyler üzerindeki etkilerini şu şekilde sıralayabiliriz:

1. İnsan sağlığını olumlu etkiler, stresi ve kaygıyı azaltır.
2. Bireylerin sosyalleşmelerini sağlar, bireye yaratıcılık katar.
3. İnsanın fiziksel ve zihinsel gelişimine katkıda bulunur.
4. İnsanların kendini ifade edebilme yeteneği gelişir.
5. Bireylerin kişisel beceri ve yeteneklerini kullanma fırsatı doğar.
6. İnsanların kendilerini mutlu, huzurlu, sağlıklı ve zinde hissetmelerini sağlar.
7. Çalışma başarısı ve iş veriminin artmasını sağlar.
8. Toplumsal dayanışma ve bütünleşmeyi sağlar.
9. Demokratik toplumun yaratılmasında imkân sağlaması, halinde sıralamak mümkündür (Zorba, 2002).

1.4. Varsayımlar

Araştırmaya katılan öğrencilerin anket maddelerine verdiği yanıtlar samimi olup, araştırma ile ilgili alanyazından sağlanan bilgiler sağlam ve dayanıklıdır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma, Balıkesir ili Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Özel Yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek toplam 700 öğrenciyle sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Rekreasyon: Rekreasyon, bireyin mesleki, ailevi, toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra, bağımsız iradesi ile seçebileceği bir seri dinlenme, eğlenme, bilgi ve becerilerini artırma ve kendini yenileme uğraşlarına katılmasıdır (Gökmen ve Arkadaşları, 1985).

Boş Zaman: Recreation Executrve Report adlı kitapta boş zaman "insanın tamamıyla kendi özgür iradesiyle kullanabileceği zaman" olarak ifade edilmektedir (Porker, 1985).

2. İLGİLİ ALANYAZIN

Bu bölümde araştırmaya uygun literatürler taranmış olup belli bir sistematik içinde kronolojik olarak özetlenmiştir.

2.1. Rekreasyon Kavramı

İnsanı bu günlere taşıyan toplumların ilerlemesini ya da geri kalmışlığının nedeni; rekreasyonun da içinde gerçekleştiği zamandır.

Zaman; insan yaşamının yerine göre uzun ya da kısa vadeli, yinelenmesi olanaksız, başlangıcı ve sonu belli, saatle ölçülebilen bir bölümdür. Zamanın ölçülebildiğini ve sınırlarının belli olduğunu belirtmekle beraber zamanı da üç bölüme ayırmaktadır (Tezcan, 1994).

- a- Var olmakla ilgili zaman
- b- Geçmişle ilgili zaman
- c- Boş zaman

İnsanlar zamanı psikolojik yönden farklı algılarlar olayların birbirleriyle zincirlemesi geçmiş anıların etkisi ve geleceğe yönelik arzu ve istekler saatle ölçülen gerçek zamanın insan tarafından daha kısa veya daha uzun olarak algılanmasına yol açar. İnsan zamana bağlı olarak yaşar, ancak herkes bu zaman süresini birbirinden farklı olarak algılar. Dersi iyi öğretmek isteyen öğretmen için ders saati kısa gelir, aynı ders saati dersten sonra oyunu düşünen bir öğrenci için oldukça uzun gelebilir (Karaküçük, 1995)

Herkesin elinde bulunan, kullanabileceği zaman miktarı aynıdır. Çoğumuz, yeterli zamanımızın olmadığından yakınırız ama yinede bakarız ki, içimizden bazıları, aynı zaman süresi içinde diğerlerine göre daha fazla iş yapmayı becerirler, bunun nasıl olabileceğini kavrayabilmek can alıcı bir meseledir. Zamandan tasarruf etmek için, zamanı az harcaman gerekir.

Zamanınızı, her gün elinizdeki iş üzerinde çalışmak için ayırmadığınız sürece zamanı boşa harcamaktan başka bir şey yapmamış olursunuz (Keenan, 1996).

Zaman her meslekten bireyler üzerinde baskı yapan evrensel bir kaynaktır. Herkes zamanını akıllıca planlamak ve kullanmak zorundadır. Çünkü zaman tasarruf edilemeyen, ödünç alınamayan, kiralanamayan, satın alınamayan, çoğaltılamayan, sadece kullanılan ve kaybedilen varlığımızdır.

Zamanı durdurmak mümkün değildir, sürekli olarak akar ve yitilir. Dünden bu güne gelen ve yarına giden, sürekli geri dönmeyen tek yönlü akıştır (Eren, 1991).

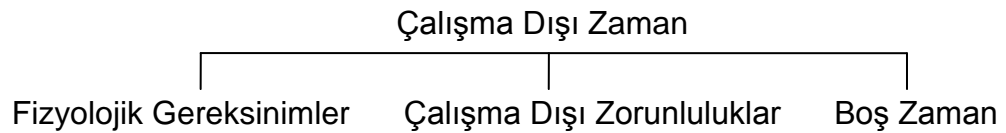
Zamanını iyi kullanan bir insan hayatının kalitesini yükseltir ve geçen zamandan kendisi ve amaçları adına en iyi biçimde yararlanır (Baltaş, A., Baltaş, Z.).

Zamanı verimli ve etkili kullanabilme öncelikle bir eğitim işidir. Bu ise okulların ve ailenin üzerinde olan bir sorumluluktur. Zamanın yanlış ve verimsiz kullanımından ortaya çıkan hastalıklar, kişiyi ve bütün toplumu etkilemektedir. Bu ise, bedeni hastalıklardan bile daha tehlikeli olabilmektedir. Zamanın kullanımında hâkimiyet insanda olmalıdır. Zamanın kullanım iradesini eline geçiren insan önceleri gerilimli bir dönem yaşar, arkasından mutlu ve verimli bir dönem yaşar. Sistem oturduğunda insan yaşamdan zevk almaya ve sağlıklı yaşamaya devam eder.

Zaman kullanmayı bilmek, insan şahsiyetinin en geçerli alt yapısını oluşturmaktadır. Yeni bir işi veya mesleği icra eden bir profesyonel gibi zaman iyi kullanılmalıdır. Yani zaman kullanımının ustası, profesyoneli olunmalıdır (Karaküçük, 1995).

2.1.1. Boş Zaman

Boş zaman kavramının tanımını yapmadan önce bir sınıflandırma yapmak gerekmektedir (Porker, 1971).

Fizyolojik Gereksinimler: Yemek yemek, uyumak, vücut temizliği gibi şeyler için ayrılan zamandır. Bu işler için, gerekli zamandan fazlasını ayırdığımızda o zaman boş zamana dönüşebilir. Zevk için bir grup arkadaş güzel bir lokantaya yemek yemeye ya da pikniğe giderse boş zaman içine girer.

Çalışma Dışı Zorunluluklar: Dumazedier'e göre "Yarı boş zaman" etkinlikleridir. Örneğin; ev işleri için gerekli zaman, ailesel görevler için harcanan zaman, alış-veriş etmek bunlar tam boş zaman etkinliklerine girmez. Burada zorunluluklar ile boş zaman arasında kesin ve açık bir ayrım yoktur (Dumazedier, 1990).

Boş Zaman: Bireyin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan ya da bağlantılardan kurtulduğu ve kendi isteği ile seçeceği bir etkinlikle uğraşacağı zamandır. Bireyin iş yaşamı dışında kesin olarak bağımsız ve özgür olduğu bir zamandır (Tezcan, 1991).

Boş zamanı tanımlamaya kalktığımızda birçok yazarın tanımlarına başvurmak gerekmekte. Uluslararası boş zamanları inceleme grubu da şu tanımları vermekte "Boş zaman etkinliği, kişinin mesleki, ailesel ve toplumsal ödevlerini yerine getirdikten sonra özgür iradesiyle girişebileceği dinlenme, eğlenme, bilgi ya da becerilerini geliştirme, toplum yaşamına gönüllü olarak katılma gibi bir dizi uğraşılardır (Porker, 1971).

Gökmen'e göre boş zaman "kişinin çalışma, uyku ve diğer temel ihtiyaçlarını karşılamak dışında kalan zamandır" (Gökmen ve Arkadaşları, 1985).

Abadan boş zamanı şu şekilde açıklamıştır, "uyumak, yemek yemek, vücut temizliği yapmak, fakülteye gidip gelmek, ders veya bir işte çalışma zamanı dışında kalan vakit" (Abadan, 1961).

Crandall ise "Her hangi bir güdüye dayandırılan ihtiyaçlar için harcanan serbest zaman" olarak belirtmiş (Demiray, 1987).

Güler'e göre "iş ve yaşamla ilgili zorunlu sorumluluk ve görevler yerine getirildikten sonra arta kalan zamandır" demiştir (Güler, 1978).

Tezcan "bireyin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçebileceği bir etkinlikle uğraşacağı bireyin kesin olarak bağımsız ve özgür olduğu zaman" olarak açıklamıştır (Tezcan, 1994).

Recreation Executrve Report adlı kitapta boş zaman "insanın tamamıyla kendi özgür iradesiyle kullanabileceği zaman" olarak ifade edilmektedir (Porker, 1985).

Menteş ise "şehir, kent ve kırsal bölgelerde yaşayan birisinin toplumun, okuyan gençliğin günlük yaşantıları içinde temel ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra arta kalan zaman" olarak belirtmiştir.

Müftigil ise "boş zaman kişinin işe, işle ilgili sorumluluklarına kendisi ve ailesinin bakımına ayırdığı zamanın dışında kalan dolayısıyla zorunlulukları olmadığı özgür bir zaman birimi" olarak belirtmiştir (Müştigil, 1993).

Zorlu "boş zaman insanın zorunluluklara bağlı olmadan, amaç şart koşmadan kişinin eğilim ve arzusu yönünde, kendi örf, adet ve geleneklere uygun tarzda başkaları ile birlikte veya yalnız başına meşguliyeti ve dinlenmesi için hak ettiği zaman" olarak belirtmiştir (Zorlu, 1973).

Dumadezier'e göre ise; eğer boş zaman kısmen ticari, çıkarıcı ya da ideolojik konu ya da amaçların egemenliği altına girerse artık ona tamamen boş zaman denemez. "Bu durumda " "yarı boş zaman" demek daha uygun olur (Karaküçük, 1995).

ABD'de 1885 yılında boş zaman %7,8, çalışma zamanı %2,6, 1950'de boş zaman %20,7, çalışma zamanı %15,3 iken; yapılan tahminlere göre 2000 yılında boş zaman %27,1'e yükselirken çalışma zamanı %7,9'a düşecektir (Karaküçük, 1993). Japonya'da 1996 yılı için çalışma saatinin haftada 40'a düşürülmesi planlanmaktadır. İngiltere'de ise bu süre haftada 35,5'e kadar inmiştir.

Süratle gelişen sanayileşme bilimsel ve teknolojik gelişme ve yenilikler toplumların yaşam biçimlerini ve değer yargılarını etkileyerek değişmelere yol açmıştır (Aktuna, 1988).

Boş zamanlar için yapılan çeşitli tanımlar genelde zaman, faaliyet ve ruhsal durumdan oluşan üç temel öğeyi içermektedir.

Boş zaman, hayatın gerekliliklerinin yerine getirilmesinden sonra arta kalan zamandır diye tanımlanırken boş zamana, zaman ögesi açısından yaklaşıldığı görülür. Faaliyet ögesi vurgulandığında ise, boş zaman süresince yapılan olumlu faaliyetler Leisure'i oluşturur. Ruhsal durum ögesinin ağırlık kazandığı bir tanımlamada da boş zaman çalışma hayatının şuuruları dışına çıkabilme ve kişiyi yenileyen, hayat veren güçlere ulaşabilme kapasitesi şeklinde açıklanır. Boş zaman, bir ruhsal ve zihinsel durumdur. İçsel sükûnet, durgunluk, açıklık, rahatlama gibi duyguları içermektedir.

Boş zaman çağdaş özgürlükçü sanayi toplumlarında doğmuştur ve boş zaman olgusunu karakterize eden özellik onun işle ve mesleki çalışmayla yakın ilişkisidir. Boş zaman ancak gelir sağlamak üzere yapılan bir işle tanımlanabilir. Boş zaman işi, işte boş zaman kavramını içerir. Boş zaman iş zamanının dışında kalan bir zaman diliminde söz konusudur.

Sanayi öncesi toplumlarda henüz örgütlenmemiştir. Dolayısı ile iş ile ilgili faaliyetler, dinsel ve eğitsel gibi diğer toplumsal faaliyetlerden ayrılamamıştır. Aynı zamanda boş zaman etkinlikleri olarak bilinen sanat, dans, spor, eğlenme, mesleki, dinsel ve diğer toplumsal faaliyetler iç içedir. Bu anlamda geleneksel toplumlarda toplumsal faaliyetler ve davranışlar arasında sanayi toplumlarında olduğu gibi kesin çizgilerle belirmiş farklılıklar yoktur. Bu yüzden iş ile iş dışında kalan boş zaman iç içe bir görünüm kazanırlar. Bu yüzden toplumların boş zamanları söz konusu edilmemektedir (Dumazedier, 1990).

Geçmiş zamanlarda insanların boş zamanı ile çalışma zamanının sınırları belli değildi. Serbest çalışan bir insanın da boş zamanının çizgilerinin belli olduğu söylenememektedir. Ancak artık günümüzde insanlar boş zamanlarının farkındadırlar ve bu zamanları en iyi şekilde kullanmak istemektedirler. 1700 yıllarında insan emeğine en çok ihtiyaç duyulduğu, insanların çok fazla çalıştıkları bir dönemde onların ancak "Zorunlu Gereksinimlerini" karşılayacak kadar zamanları olduğu düşünülürse günümüzde insanların çok daha fazla kullanabilecekleri zamanlarının olduğu görülmektedir.

Gelişmiş ülkelerde boş zaman değerlendirme kurumları benzer alışkanlıkları olanları bir araya getirmekte ve hobi alışkanlığı edinmeyi sağlamaktadır (Tezcan, 1991).

İnsanların bir iş yapmada kendine en az zorunlu hissettikleri zaman olarak da düşünülen boş zaman insanın tamamıyla kendi özgür iradesiyle kullanabileceği zaman olarak ifade edilmektedir (Porker, 1985).

2.1.2. Rekreasyon

İnsanlar, çeşitli büyüklük ve zamanlarda ortaya çıkan boş zamanlarında; uzaklaşmak, dinlenmek, hava değişimi, gezme-görme, sağlık, beraber olma, heyecan duyma, farklı yaşantılar elde etme gibi pek çok amaçla, ev dışında veya ev içinde, açık veya kapalı alanlarda ya da pasif-aktif şekillerde, kent içinde veya kırsal alanlarda etkinliklere katılmaktadırlar. Rekreasyon insanların boş zamanlarında yaptıkları bu etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanın çalışma saatleri dışındaki boş zamanında katıldığı faaliyetlerle ilgilidir (Karaküçük, 1995).

Rekreasyon boş zamanları değerlendirme olarak kullanılmaktadır. Bu ise bireylerin ya da toplumsal kümelerin boş zamanlarında gönüllü olarak yaptıkları dinlendirici ve eğlendirici etkinlikler anlamını taşımaktadır (Özenkaya, 1980).

Rekreasyon boş zaman içinde gerçekleşen, çağdaş toplumun günlük yaşantısına değin yerleşmiş, son yıllarda hızlı ve çok boyutlu gelişmeler göstermekte olan bir olgudur (Akesen, 1984).

İnsanlar çeşitli zamanlarda ve farklı büyüklükte ortaya çıkan boş zamanlarında, bulunduğu ortamdaki uzaklaşmak, dinlenmek, hava değişimi, gezme-görme, sağlık, beraber olma, heyecan duyma, farklı yaşantılar elde etme gibi pek çok amaçla, ev dışında veya ev içinde, açık veya kapalı alanlarda ya da aktif-pasif şekillerde, kent içinde veya kırsal alanlarda etkinliklere katılmaktadırlar. Rekreasyon insanların boş zamanlarında yaptıkları etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanların tamamıyla boş zamanlarında katıldıkları faaliyetlerle ilgilidir. Boş zamanın günlük, hafta sonları, yıllık izinler ve daha uzun tatiller ile emeklilik gibi dönemlerinde birçok alanda yapılan ve çok çeşitliliği olan aktiviteler söz konusudur. Aktiviteler, insanların ayrı ayrı amaç ve istekleri doğrultusunda anlam kazanır. Bu özellik rekreasyonun kesin bir tanımının yapılmasını zorlaştırır (Karaküçük, 1995).

Endüstriyel gelişimini tamamlamış toplumların teknik avantajları, insanların günlük olarak yapmak zorunda olduğu işlerden kaçma veya kurtulma fırsatı vermektedir. Üretimde yüksek teknolojinin kullanılması verimliliği artırdığı gibi, çalışma saatlerini de azaltmaktadır. Kullanılan teknoloji sadece sosyal ve çalışma yaşamı ile ilgili değişimleri meydana getirmekle kalmayıp, aynı zamanda kültürel değişimleri de oluşturmaktadır. Bu nedenle endüstriyel gelişimini tamamlamış toplumların "endüstri kültür toplumlari" olarak da adlandırıldığı görülmektedir. Endüstrinin hızlı gelişimi beraberinde "boş zaman değerlendirme" olgusunu da getirmiştir (Wilson, 1980).

Boş zaman değerlendirme kavramına (Rekreasyon) getirilen tanımlamalarda 1960'lı yıllarda Fichter'e göre, "Toplumun temel bir gereksinimi etrafında toplanmış ve çokluk tarafından paylaşılan davranış örnekleri bileşimi" olarak tanımlanan "toplumsal kurum ve rekreasyon" özdeşleşmektedir. Bu bağlamda rekreasyon toplumsal bir kurum olarak düşünülmektedir (Tezcan, 1991).

Hicter'e göre, "her bireyin kendisine uygun kendi seçtiği, özgür bir etkinlikte bulunmasını, bir eylem içine girmesini sağlaması" demektir. Yapılan araştırmaların çoğunda yazarlar rekreasyonun temelinde bir doyum arayışından söz etmektedir (Hicter, 1968).

Dumazedier'e göre "Doyuma varmak amacın ta kendisidir, bir başka yarara araç değildir." Yazarın doyumunu, haz ve zevk arayışının, modern toplumlarda boş zaman yaşantısının temel niteliklerinden olduğunu ileri sürmektedir. Bireyin boş zaman değerlendirme etkinliğini sürdürmesi konusunda ise en önemli etkenin, yaptığı uğraşın kendisine doyum getirmesi olduğunu savunur (Dumazedier, 1990).

Butler'e göre "boş zaman deneyimlerinin özgürce seçilmiş olma, gönüllülük ve doyum sağlama açısından önemine değinerek, bu doyumları

verememesi durumunda, o deneyimin boş zaman değerlendirme sayılacağını belirtir (Butler, 1968).

1970'li yıllarda "rekreasyon" konusunda önceki yılların bir uzantısı olarak süren tartışmalardan biraz daha ayrıntılara inildiği gözlenmektedir.

R. Rapaport ve R. N. Rapaport'a göre "bireyin mesleki, ailevi ve sosyal görevlerini yerine getirdikten sonra özgür iradesi ile ilgilendiği bir dizi uğraşı içerdiğini" belirtmektedir. Bunlar bilgi edinme, dinlenme, eğlenme ve beceri geliştirme biçiminde olabileceği gibi, toplum işleyişine gönüllü katılımı arttırma biçiminde de gerçekleşebilmektedir (Rapaport, R. Rapaport, R. N. 1976).

İlk kez Riesmann tarafından ileri sürülen "Her hangi bir aktivite boş zaman değerlendirme haline gelebilir" görüşü boş zaman ve boş zamanı değerlendirme konusundaki deneyimlerin farklı anlayışları bütünleştiren yaklaşım olarak göze çarpmaktadır. 1970'li yıllarda Kaplan ve Wilensky tarafından da yorumlanan görüş günümüz sosyologları arasında da oldukça benimsenmiştir. Buna göre de boş zaman değerlendirme kalıpları, günlük yaşamın diğer bütün aktiviteleri içinde görülebilir; boş zaman değerlendirme bir yaşam biçimi başlatabilir ve boş zaman değerlendirme biçimleri, yaşamın anlam ve niteliğini değiştirmeye yardım edebilir (Dumazedier, 1968).

Boş zaman değerlendirmenin bireye sağladığı yararlar incelendiğinde;

- a)** Rekreasyon, yoluyla bireyin iş yorgunluğunu atma fırsatı bulunduğu belirlenmiştir. Zorunluluk olmaksızın özgürce seçilen uğraşlar, insanın çalışma yaşamını stres ve yorgunluklardan uzaklaştırır.
- b)** Toplumun onaylamadığı hoş görmediği türden de olsa eğlenme yolu ile bireye yeni dünyalar açabilmektedir.
- c)** Sosyal kurumların bireyi zorla içine soktuğu monoton veya tekdüze programlardan, kalıp düşüncelerden uzaklaştırma; kendini aşma; yaratıcılığı kullanma fırsatı vermektedir (Dumazedier, 1990).

1980'li yıllara gelindiğinde bireylerin gittikçe artan biçimde genel bir ekonomik rahatlık düzeyi ile ilgilenme eğilimi gösterdiği dikkat çekmektedir. Bu durum bireysel yaşamın niteliğini geliştirme çabaları ile sonuçlanmaktadır. Zaman ve para gibi bireysel isteğe göre kullanılabilen kaynakların bütçeleştirilmesi, yine endüstriyel gelişimin bireye sunduğu seçeneklerle gerçekleşmektedir. Bunun için araştırmacılar bireyin boş zaman değerlendirme ile ilgili eğilimini ve tercihlerini incelemeye yönelmişlerdir (Behavior, 1980).

Boş zaman değerlendirmenin bireyler arası etkileşimi güçlendirdiği kabul edilmektedir. Özellikle aile içi etkileşimin ailede yer alan rollerin boş zaman değerlendirme anlayışı ile etkilendiği anlaşılmaktadır. Ancak bu etkileşimin ters yönde de olması, yeni aile ortamının ve ailede uyulması gereken rollerin boş zaman değerlendirmeyi etkilemesi de, pek çok araştırmacının ilgi odağı olmuştur (Holman, T. B. and Eppersent. 1984).

Bu çalışmaları destekleyen diğer araştırmacılar da boş zaman değerlendirme olanaklarından yararlanma ve yönlendirme konusunda ailelerin çocuklarına yardımcı olmalarını vurgulamaktadır (Howard and Madnigal, 1990).

Ailelerin rekreasyon açısından yüklendikleri sorumluluk son on'lu yıllarda giderek artan boyutta tartışmalara konu olmuştur. Boş zaman değerlendirme uğraşlarında anlam, motivasyon doyum açısından aile üyeleri duygu ve faaliyet birliği içindedir. Daha önceleri evin dışında yer alan aktiviteler, yerini ev merkezli olanlara bırakma eğilimi göstermektedir (Horna, 1989).

Son yıllarda boş zaman değerlendirme çalışmaları daha küçük boyutlara indirilerek çalışılmaktadır. Daha önceki yıllarda herkes tarafından bilinen boş zaman aktivitelerinin konu alındığı çalışmalar, 1990'lı yıllarda yerini, günlük periyotlarda yer alan informal sosyal etkileşime bırakmıştır. Bu görüşe göre boş zaman değerlendirme her hangi bir yerde her hangi bir

zamanda veya her hangi bir aktivitede gerçekleşebilen bir davranış biçimidir. Bir başka anlatımla, zaman ve mekân ilişkisi içinde, bireyin psikolojik koşullarının da belirleyici olduğu ileri sürülmektedir (Samdahl, 1992).

Rekreasyonu tanımlayan bazı araştırmacılar da kendi doğrularına göre açıklamalar, tanımlar yapmıştır. Clawson ve Knetsch (1971) rekreasyonu "boş zamanlarda sürdürülen aktivite ya da aktiviteler" olarak tanımlamıştır. Bu tanım rekreasyonu sadece boş zaman aktivitesi olarak değerlendirmektedir (Clawson, 1971).

Güler (1990), rekreasyonu "dinlenmek ve yeniden canlılık kazanmak amacıyla genellikle boş zamanlar içinde yapılan etkinlikler" olarak tanımlamıştır. Bu tanımda, bir önceki tanımda olduğu gibi rekreasyonun çalışma karşıtı bir kavram olduğunu vurgulamış, ayrıca farklı olarak, rekreasyonel etkinliklerin hangi amaçla gerçekleştirildiği belirtilmiştir (Güler, 1990).

Krams, rekreasyonu "bireyin istediği bir uğraşı ile zevk ve doyum sağlamak amacıyla boş zamanını geçirmesidir yani boş zamanda yapılan her hangi bir etkinlik ya da etkinlikler şeklinde açıklanmıştır (Tezcan, 1982).

Bucher, rekreasyonun daha iyi tanımlanması için bazı tanımlayıcı ifadeler kullanmıştır (Karaküçük, 1995).

- 1- Rekreasyon boş zamanda yapılır. İş değildir. Kâr gayesi gütmmez.
- 2- Rekreasyonda kişi, gönüllü olarak ve tamamen kendi arzusu ile katıldığı etkinliklerde bulunur.
- 3- Rekreasyon faaliyetleri katılana zevk veren, mutlu eden ve neşelendiren bir tarzda olur.
- 4- Rekreasyon faaliyetleri, kişisel ve toplumsal fayda sağlar.
- 5- Toplumsal değerlere aykırı değildir. Yemek yemek, uyku uyumak gibi hayati öneme haiz değildir.

Karaküçük, rekreasyonun iki ayrı özelliğini alarak şu şekilde sınıflandırmıştır (Karaküçük, 1995).

1- Amaca göre;

- a- Dinlenme amaçlı
- b- Kültürel amaçlı
- c- Sportif amaçlı
- d- Toplumsal amaçlı
- e- Turizm amaçlı
- f- Sanatsal amaçlı yapılan rekreasyon

2- Çeşitli kriterlere göre;

- a- Yaş faktörüne göre
- b- Etkinliğe katılanların sayısına göre
- c- Zamana göre
- d- Kullanılan mekâna göre
- e- Sosyolojik muhtevaya göre katılımın sağlandığı rekreasyon etkinlikleri

Burton ise şöyle bir sınıflandırma getirmiştir (Gökmen ve Ark. 1985);

- 1- Beceri gerektirmesi
- 2- Grupla yapılan etkinlik oluşu
- 3- Bedensel beceri gerektirmesi
- 4- Tehlikeliliği
- 5- Kırsal-kentsel oluşu
- 6- Parasal niteliği
- 7- Ustalık-hüner gerektirmesi

Cheek'e göre (Gökmen ve Arkadaşları, 1985);

- 1- Kültürel beceri etkinlikleri
- 2- Yarışma sporları
- 3- El becerileri
- 4- Toplumsal etkinlikler
- 5- Dış mekân etkinlikleri

Hangi amaçla ve nedenle seçilirse seçilsin, hangi tür tanımlama ve sınıflandırma kabul edilirse edilsin rekreasyon etkinlikleri aynı temel özelliklere sahiptir. Bunları şu şekilde toparlayabiliriz:

- 1- Rekreasyon, boş zamanda yapılır.
- 2- Tek bir eylem çeşidi değildir, sonsuzdur.
- 3- Rekreasyon mutlaka bir etkinlik gerektirir. (Fiziksel, zihinsel, toplumsal vb.)
- 4- Esnektir. Her türlü alan ve şartta uygulanabilir.
- 5- Ticari bir amaç gütmmez, para kazanmak amacıyla yapılmaz.
- 6- Tercih hakkı kişinin kendisine bırakılır.
- 7- Her gruptan insan katılır. (Kadın, erkek, çocuk, öğrenci, işsiz, engelli v.b.)
- 8- Hiç bir zorunluluk gerektirmez.
- 9- Gönüllülük esasına dayanır.
- 10-Etkinlikler duruma ve isteğe bağlı olarak birbirinin yerine geçebilir.
- 11-Her bir etkinliğin kültürel durumu söz konusudur.
- 12-Rekreasyonu kişi kendisi için yapar, başkası adına yapmaz.
- 13-Bir etkinlik, başka bir etkinliği yapmaya imkân tanır. Spor karşılaşması izlemek için gittiği bir kentte alış-veriş yapması, fotoğraf çekmesi gibi...
- 14-Etkinlik yapıldığı anda kişiye doyum sağlar.
- 15-Toplumun geleneklerine, törelerine, ahlaki ve manevi değerlerine uygun olmalı ve sosyal değerlere ters düşmemelidir. Her toplumun değerleri farklıdır. Rekreasyon diğer toplumda kabul görmeyebilir.

- 16-**Etkinliklerin katılımcıya bireysel ve toplumsal özellikler kazandırması beklenir.
- 17-**Mutlaka bir amacı vardır.
- 18-**Evrensel olarak uygulanır. Her toplumda her türlü şartlarda aranır.
- 19-**Mutluluk verici, haz ve neşe sağlayıcıdır.
- 20-**Etkinlikler aynı anda birden fazla hedefe yönelebilir (Dinlenme, eğlenme, sağlık, vb.) (Dumazedier, 1990. Gökmen ve Arkadaşları 1985).

2.2. Rekreasyon Eğitimi

Bireyin boş zaman aktivitelerine katılma nedenleri sosyal etkileşim gereksinimini ve arkadaşlık kurma isteğinde odaklandığı belirlenmiştir. Özellikle grupla gerçekleştirilen aktivitelerde, bireyin motivasyonunun daha yüksek olduğu ve boş zamanlarını değerlendirme açısından informal etkileşimin en yoğun yaşandığı sosyal çevrelerin, akran grupları ve aile çevresi olduğu ileri sürülmektedir (Hull, 1990).

İnsanoğlu eğitimsiz yaşayamaz, emme, solunum, tutunma gibi doğuştan getirdiği birkaç tepkinin dışında hemen her davranışını öğrenmek zorundadır. İnsan davranışlarının bir kesimini kendi kendine öğrenir. Ama insan davranışlarının pek çoğunu, başkalarına bakarak ya da onların kılavuzlaması ile öğrenir. İnsanın, başkalarınca eğitilmesi demektir. İnsanın başkalarının etkisiyle öğrenmesi ise ömrü boyunca sürer. Böylece insan doğumundan ölümüne dek eğitim süreci içinde yaşar.

Eğitim sözcüğü, başka sözcüklerle yan yana kullanılarak eğitimin anlamına sınırlama, ekleme, değiştirme getirebilir. Söz gelişi halk eğitimi, özel eğitim gibi deyimler eğitilecek kitleyi; trafik eğitimi, iş eğitimi, rekreasyon eğitimi gibi deyimler konusunu; iş eğitimi, etkin eğitim, oyunla eğitim v.b, deyimler eğitim yöntemini; televizyonla, radyo ile eğitim gibi deyimler eğitimin

aracını; iş başında eğitim, hizmet içi eğitim, olgunlaşma eğitimi gibi deyimler eğitimin önceki eğitimi tamamlayıcılığını gösterirler.

Yukarıda da görüldüğü gibi eğitim geniş anlatımlı bir kavramdır. Bu yüzden eğitim sözcüğünü kullanan kişinin bu sözcüğü ne anlamda kullandığını belirlemesi, kişiler arası iletişimi kolaylaştırır (Başaran, 1994).

Köknel'e göre eğitim "insanların doğayla ve başkalarıyla iletişiminden kaynaklanan kültürün, yetişmekte olan kuşaklara aktarılması süreci" olarak belirtmiştir (Köknel, 1987).

Tezcan'ın eğitim tanımı ise şu şekildedir "gencin yetişkinliğe doğru temel gelişmesinde topluma ekonomik ve siyasal bakımdan verimli ve yararlı birey olmasını teşvik ve rehberlikle görevli bir süreçtir" (Tezcan, 1994).

Başaran'a göre, eğitim "başkalarının etkisiyle insanın kendi davranışında değişmeler oluşturması (Başaran, 1994). Benzer bir tanımıyla da Ertürk'e göre, "bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir" (Ertürk, 1984).

Eğitimin çağdaş görevi, eğitilenlerin sorunlarının çözülmesine yardım etmektir. Eğitim artık süs olsun diye, zevk için insanlara gereksinilmemektedir. İnsanlar sorunlarına çözüm yolu bulmak, daha iyi koşullar içinde yaşamak, bir meslekte başarı göstermek için eğitime ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için, eğitimin hem nitelikli hem de herkese kapılarını açması gerekmektedir (Başaran, 1994).

Bazı çalışmalarda Türkiye'de de rekreasyon eğitimi ile ilgili vurgulamalara yer verildiği görülmektedir. Ancak uygulamalara tam olarak geçirilememiştir. Goethe şöyle demektedir "Bilmek yeterli değildir, uygulamak gerekir, istemek yeterli değildir, eyleme geçirmek gerekir" (İpsiroğlu, 1990).

Rekreasyon eğitimi; bireyin boş zamanının "akıllı bir biçimde değerlendirilmesi" eğitimidir. Rekreasyon eğitimi bireye, boş zaman etkinliğini seçeceği zaman kullanacağı bazı estetik ve ahlaksal değerlerin kendisine mal edilmesinde yardıma olan bir eğitimidir (Tezcan, 1994).

Boş zamanların değerlendirilmesini üç başlık altında incelemek gerekirse;

1. Ailede rekreasyon
2. Okulda rekreasyon
3. Çevrede rekreasyon

2.2.1. Rekreasyon ve Aile

Bireyin boş zaman davranışlarını oluşturan ve yönlendiren ilk ve en önemli sosyal çevre ailedir. Erken çocukluk döneminden başlayarak, bireyin kendi alt-kültür değerlerini öğrenmeyi sürdürdüğü en küçük sosyal birim olan aile, aynı zamanda, boş zaman davranış modellerinin oluşmasında temel oluşturmaktadır (Dottavio, 1980).

Hemen her konuda olduğu gibi, gençlerimiz çeşitli konulardaki davranışları ailelerin etkisi altındadır. Tipik Türk ailesi ataerkildir ve kuralların titizlikle uygulandığı sıkı bir disiplin, bu ailenin özellikleri arasındadır. Ancak sosyal hareketlilik, kentleşme sonucunda aile yapısında meydana gelen değişimler aile içindeki ilişki türlerinde de bazı değişikliklere yol açmıştır. Gençlerin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini aile tarafından algılanması her ne kadar ailenin genel tutumuna ve gençlerin öğrenime devam edip etmeme, çalışıp çalışmama gibi özelliklerine göre farklılık göstermekteyse de; genelde bu konuda nesil çatışmasında genel bir anlaşmazlığın var olduğu söylenir.

Aileler genellikle gençlerin boş zamanlarında ders çalışmasını veya bir işte çalışmasını istemektedir. Ayrıca gencin boş zamanlarında para harcamasından yana değildirler. Arkadaşlarıyla birlikte olma, spor yapma vb., boş zaman faaliyetlerini aylıklıkla suçlanan faaliyetler olarak görmektedirler. Aileler genellikle "yurt ekonomisine katkı olarak özetleyeceğimiz faaliyetlerin gençler tarafından boş zaman faaliyeti olarak benimsenmesinden yanadır (Ünver, 1986).

Aile, bireyin boş zaman değerlendirme rolünü sergilemeyi öğrendiği ve paylaştığı ilk ortamdır. Pek çok konuda olduğu gibi, bireyin boş zamanlarını değerlendirme konusunda da sahip olduğu tutum ve davranışlar, onun aile içi etkileşim yoluyla edindiği değer ve normlarla belirlenmektedir.

Bireyin, boş zamanlarını değerlendirme yönünde toplumsallaşması, yaşam boyu sürmekte, ailesi ve yakın sosyal çevresi ile bağlantılı olmaktadır. Çocukluk döneminde toplumsallaşma sürecinde, bireyin edindiği boş zaman değerlendirme eğilimi, yetişkinlik dönemindeki boş zaman değerlendirme ile benzerlik içinde olabilmektedir. Yetişkinlik yıllarına kadar geçen sürede boş zaman değerlendirme modelleri, koşullara göre öğrenilmekte, geliştirilmekte, bırakılmakta veya tekrar öğrenilmektedir (Kelly, 1980).

Boş zaman davranışlarında birey ve aile ilişkisini ele alan çalışmalara göre, insanların pek çoğu boş zamanlarının büyük bir kısmını aile üyeleri ile birlikte geçirmekte olup, bunu da isteyerek seçmektedir. Araştırmalara göre, birlikte geçirilen zamanın daha fazla olması istenmektedir (Holman, Eppersent, 1984).

Bireyin boş zaman davranışını etkileyen önemli bir faktör "aile yaşam çemberi" evresidir. Buna göre ailede bireyin tek tek, eşlerin birlikte veya tüm aile üyeleri ile beraber geçirebilecekleri boş zaman sürelerinde farklılık olabileceği gibi, seçtikleri aktivite türleri de değişebilmektedir. Evli olmak veya çocuk sahibi olmak, aktivitelerin çocuğun "ev-merkezli" olabileceği anlamına gelmektedir (Crandal, 1979).

United-Media tarafından 1982'de yapılan araştırmaya göre pikniğe gitme veya yürüyüşe çıkma aktivitelerinin yanı sıra televizyon izleme, aile ile birlikte dost, akraba ziyaretleri bunlar arasında sayılabilir. Diğer araştırmalarda ise televizyon izleme gibi aile üyelerinin birlikte gerçekleştirdikleri "paralel" aktivitelerin, çatışmayı önleyen fakat aile-içi iletişim düzeyini en aza indiren aktiviteler olduğu irdelenmektedir (Orthner, Mancini, 1990).

Aile yaşam çemberinin bireyi etkilediği bir başka durum belli bir aktiviteye katılma sıklığıdır. Örneğin ailenin tatile çıkma büyük ölçüde çocukların yaşları ve bu konudaki isteklerine bağlı olmaktadır.

Ailenin ocuk sayısı ve yaşları önemli bir diğer değişkendir, özellikle bireylerin ebeveynlik döneminde rol bağlantılı aktivitelerinin çocuksuz dönemlere kıyasla arttığı saptanmıştır. Çocukların yaşına bağlı olarak ebeveynlerin bu zamanı şekillendirdiği ve paylaştıkları bilinmektedir (Horna, 1989).

Bireyin boş zamanlarının aile yaşam emberince etkilendiği bir diğer durum eşlerin işte çalışmasıdır. United-Media'nın 1982'de yaptığı araştırmalara göre erkeğin iş uğraşları ailenin boş zaman faaliyetlerini organize etme sorumluluğu olumsuz yönde etkilemektedir. Kadının alışıyor olması ise, kendisinin kullanacağı çok az boş zamanı kalmasına neden olmakta ve katıldığı aktivite türünü etkileyebilmektedir. Bunun yanı sıra her iki eşin çalıştığı ailelerde tek eşin çalıştığı klasik ailelere göre, çocukları ile daha fazla kitap okumakta, birlikte resim yapmakta, günlük konularda daha fazla sohbet etmekte ve derslerine yardımcı olmaktadır. Klasik aileler ise çocukları ile daha fazla oyun oynamaktadırlar (Holman, Eppersent, 1984).

Çağdaş kent ailesi, boş zamanların değerlendirilmesi yönünden önemini oldukça kaybetmiştir. Ailenin bu işlevi, aile dışına kaymıştır. Başka kurumlar bu işleri yerine getirmektedirler, örneğin okul, ticari boş zaman

kurumları vb. gibi bu değişimdeki etmenleri de Şu baŐlıklar altında toplayabiliriz:

- a) Konutların yetersiz ve uygun olmayışı.
- b) Kadınların bağımsızlığı, gençlerin özgürlüğü.
- c) Aile üyelerinin iş yaşamı nedeniyle yorgunluğu.
- d) Seyirlik sporun gelişimi.
- e) Eğlence sanayisinin olması.
- f) Seyahat isteği.
- g) Kitle iletişim araçlarının gelişimi Şeklinde sıralayabiliriz.

Yine Tezcan'a göre, bu olumsuzlukların yanında ailenin önemli bir boş zaman değerlendirme boŐluęunu doldurduğunu Şu baŐlıklarla anlatmaktadır:

- a) Aile önemli bir müzik merkezidir (Kaset, video vb.)
- b) Ev bir okuma merkezidir, her türlü kitap, dergi gibi.
- c) SöyleŐi olanağı daha fazladır.
- d) Ev kadınlarının teknolojik gelişmeyle ev işi için ayırdıkları zaman kısalmış dıŐarıya dönük duruma gelmişlerdir.
- e) Kırsal kesimlerde ev, kızlarımız ve kadınlarımız için temel bir kurumdur (örgü, dikiŐ vb.)
- f) KomŐular arası gece ve gündüz gezmeleri de toplumumuzda oldukça yaygındır.
- g) Aile, bireye hobi denilen alışkanlıkları kazandırır.
- h) TV izleme, radyo dinleme ailede daha yaygındır.
- i) Doğa sevgisinin aileye yansımada kentlerimizdeki ailelerin boş zamanını etkilemiştir, özellikle evcil hayvanların apartman dairelerinde yaygınlaŐması dikkati çekmekte (Tezcan, 1991).

Gençliğin boş zamanlarını iyi Şekilde olumlu ve verimli değerlendirmesi devletin görevi ve sorumluluğudur. 1982 Anayasasının 58 ve 59'uncu maddelerinde "Gençliğin korunması ve yetiştirilmesi" ile "sporun

geliştirilmesi" maddeleri de gençliği koruyucu, onlara imkân hazırlayıcı niteliktedir.

2.2.2. Rekreasyon ve Okul

Okul ile rekreasyon yakın bir ilişki içerisinde. Okul bir taraftan öğrencilerini, personelini, programlarını ve uygulamalarını rekreasyon kurallarına göre ayarlamak sorumluluğunu taşıırken diğer taraftan genel eğitim amaçlarını gerçekleştirme sorumluluğunu taşımaktadır (Karaküçük, 1995).

Boş zamanlarını değerlendirme eğitimi aileden sonra verilebileceği yer olan okul, eğitim kurumları içerisinde, rekreasyon eğitimi vermesi gereken kuruluşlardan en önemlisidir. Okulun görevleri aslında eğitimin, sosyal, politik ve ekonomik görevleri ile aynıdır. Okulların fonksiyonları rekreasyon kuruluşlarının amaç ve fonksiyonlarıyla paralellik göstermektedir. Burada okullar rekreasyon eğitimi verecek ve rekreasyon lideri yetiştirecek önemli kuruluşlardır (Karaküçük, 1995).

Toplumsallaşmanın yaşam boyu sürdüğü düşünüldüğünde, eğitimin birey için sürekliliği yadsınamaz. Çocukluk ve gençlik dönemini içine alan yıllarda eğitimin örgün eğitim kurumları yani okullar vasıtasıyla edinildiği bilinmektedir. Öğrenme çağındaki bireylerin her türlü bilgi donanımı ile yetişkinlik yıllarına hazırlandığı okullar, aynı zamanda bireyde boş zaman değerlendirme, tutum ve davranışlarını geliştirme işlevini de üstlenmiştir. Boş zaman davranış eğiliminin pek çoğunun ortaya çıkarıldığı ve yönlendirildiği, ayrıca davranış alışkanlıklarının kazandırıldığı okullar, bireyin sanat ve kültür içerikli pek çok boş zaman aktivitelerini öğrendiği yerlerdir (Kelly, 1976).

Okullarda rekreasyon alışkanlıkları edinip, yaşam boyu uygulanabilecek beceri ve etkinlikleri öğrenebilecek zaman ve sistem bulunmaktadır. Okullar bu olumlu ortamları yaratmada güzel fırsatlar

verebilme imkânlarına sahipken, çoğu kez eğitimi sadece bilgi edinme olayı olarak görmüşlerdir (Karaküçük, 1995).

Okullarda rekreasyon etkinlikleri ile ilgili Bucfaer, 5 temel sorumluluk ortaya koymaktadır:

- 1- Okullar, genç öğrencilerin eğitiminden zevk alabilecekleri resim, müzik, beden eğitimi, sanat gibi rekreatif yolları eğitimin hizmetine sokarak zevkli bir eğitim verirler.
- 2- Okullar, eğitim ve rekreasyon arasındaki ilişkiyi maksimum düzeyde tutarlar.
- 3- Okullar eğitim programlarıyla, rekreasyon programlarını birlikte geliştirirler.
- 4- Okullar, çevre insanlarında imkanlarını rekreasyon alanına teşvik ederler.
- 5- Okullar rekreasyonun yararlarını çevre insanlara anlatabilirler.

Okul bu alışkanlıkların başladığı bir yer olmalıdır, onun için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Sadece öğrenim için değil, öğrencilere tüm yaşamı boyunca gerekli olacak eğitim de verilmelidir. Bunun içinde mevcut fiziksel imkânlardan çok iyi faydalanılması gerekmektedir (Karaküçük, 1995).

Okul ve iş ortamı, genellikle boş zaman bırakmayan, kişinin kendisine zaman ayırmasını önleyen yerler olarak görülür. Ülkemizde okul fonksiyonu daha çok öğrenime dayalıdır. Hâlbuki genç için okul, verdiği öğrenimle bir tutulamaz, tümüyle önemlidir. Başarısızlığın nedeni yeteneksizlik olarak algılanmamalıdır. Çünkü başarı, nadiren zihinsel yeteneklerin sonucudur, öğrencinin okulda başarılı olması yeteneği dışında başka özelliklerine de bağlıdır, öğretmenin tutumu arkadaşlarıyla ilişkileri okulun genel yapısı yanında boş zaman faaliyetleri de bunlar içinde sayılabilir. Ülkemizde özellikle orta öğretimde yüklü müfredat programları öğrencinin kendisine pek zaman bırakmamaktadır. Hâlbuki okullar, kendilerine has fonksiyonları yanında, aynı zamanda boş zamanlarının değerlendirilmesi için kaynak

ortamlar olarak da kullanılabilir. Bu görüşü savunanlar okulların bu alanda kaynaklara, araç ve gereçlere sahip olduğunu, yalnız öğrenciler için değil, çocuklar, yetişkinler ve hatta öğretmenlerin de katılabilecekleri boş zaman faaliyetlerinin örgütleneceği yerler olarak kullanabileceğini ifade etmektedir. Çünkü okulların amacı öğretim ile birlikte eğitim de olmaktadır (Ünver, 1986).

Türkiye'de direk olarak rekreasyon eğitimi adı altında ve bu amaçlara yönelik olmasa da bir takım uygulamalara rastlanmaktadır. Bu uygulamalar:

1. Resmi müfredatta alınan rekreatif amaçlı dersler.
2. Eğitsel kollar.
3. Ders dışı etkinlikler şeklinde kendini göstermektedir.

Resmi müfredatta bulunan beden eğitimi, resim, müzik gibi rekreatif içerikli derslerin uygulamasına verilen sürenin çok yetersiz olduğu görülmektedir. Üstelik bu kısıtlı süre eğitimciler tarafından gerçek amaçlarına uygun değerlendirilmemektedir. Öğrenciler, bu ders saatlerinde ya tamamen serbest bırakılmakta ya da velilerin de desteği ile öğrenciler tarafından bu ders saatleri daha önemli görünen diğer dersler için kullanılmaktadır (Karaküçük, 1992).

Günümüzde okullarda rekreasyon eğitimi gerektiren nedenleri aşağıdaki noktalarda toparlayabiliriz:

- a) Eğitim amaçlarının gerçekleştirilmesi için.
- b) Toplumsallaşma süreci için. (Okul, toplumsallaşma araçlarından birisidir.)
- c) Kültür aktarma yönünden. (Bir toplumun kültürünün genç kuşaklara aktarılması boş zaman eğitimidir.)
- d) Eğitimcilerin eğitimi için.
- e) Okul içi ve okul dışı etkileşimin gerçekleşmesi.
- f) Okul başarısını tayin yönünden.
- g) Oyunun eğitsel bir araç olarak ele alınışı yönünden.

- h) Sosyo-kültürel bütünleşmeyi sağlamak.
- i) Toplumsal statü elde etmek (Tezcan, 1982).

Ders dışı etkinlikler, müfredatta yer alan dersler ya da eğitsel kol çalışmaları; eğitim hedeflerine yönelik ya da direk rekreasyon amaçlı hangi yolla olursa olsun eğitim sisteminin bir an önce rekreasyonu bireylerin ve toplumun hizmetine sunarak rekreasyon eğitiminden yararlanması gerekmektedir.

Ailede, okulda, kamu kuruluşlarında verilebilen rekreasyon eğitimi, çocuğa aile tarafından çoğu zaman "derslerini olumsuz etkiler" düşüncesiyle yaptırılmamaktadır. Ancak rekreasyon faaliyetlerinin faydasına inanan aileler hem kendileri hem de çocukları için rekreasyon etkinliklerini alışkanlık haline getirmektedirler (Gökçe, 1984).

2.2.3. Rekreasyon ve Çevre

Toplum, insan-doğa ve insan-insan etkileşimi doğrultusunda oluşan, biçimlenen bir gerçektir.

Toplum sosyo-kültürel bir olay olarak tanımlandığında Sorokin'e göre "belli anlam, değer ve kurallara sahip olan belli bir çevrede bu anlam, değer ve kuralları birbiri ile yaptıkları etkileşimde kullanan bilinçli kişi ve gruplardan meydana gelir". Buna göre toplum, manevi kültür (anımlar, değerler, kurallar), maddi kültür (bio-fiziksel araçlar) ve toplumsal ilişkiler bütünü olarak açıklanmaktadır (Kongar, 1979).

Üretim, yaşam ve rekreasyonel etkinliklerin sürdürülebilmesi için gerekli olan ve doğada sınırlı olarak bulunan kaynakların korunması ve geliştirilmesi zorunluluğu vardır. Her geçen gün rekreasyon etkinliği içerisinde çevrenin önemi artmaktadır (Karaküçük, 1995).

Boş zaman etkinliği olarak insanları etkileyen çevreler biçiminde gruplanmıştır.

1. Aile çevresi
2. Yakın çevre
3. Arkadaş çevresi
4. Okul çevresi

Aile Çevresi: Ailenin içinde bulunduğu çevre, rekreasyon etkinlikleri için önemlidir. Zira ailenin içinde bulunduğu sosyal hayatı, ilişkide buldukları aileler tarafından mutlaka etkileyecektir.

Rekreasyon etkinlikleri Türk toplumunda bazı kesimlerde özentî olarak karşımıza çıkmaktadır, ancak daha sonra alışkanlık haline dönüşebilmektedir (Tezcan, 1982).

Yakın Çevre: Eş, ahabap, dost ve akraba çevrelerinin oluşturduğu çevre yakın çevre olarak alınmaktadır. Feodal aile bağlarının güçlü olduğu toplumlarda, rekreasyon etkinliklerinin bu yalan çevre arasında büyük benzerlik gösterdiği bilinmektedir (Tezcan, 1991).

Arkadaş Çevresi: Aynı grup arkadaşlarının, benzer etkinlikler yaptığı ve aynı ortamdan etkilenip, birlikte olabilmek için bu tür faaliyetlerde buldukları da gözlenmektedir (Köknel, 1973).

Okul Çevresi: Okullar, hem müfredat, hem de müfredat dışı programlar düzenleyerek bu konuda işlev sahibi olmuşlardır. Böylece boş zaman değerlendirme olanaklarıyla okul çevre ilişkileri gerçekleştirilmiş olmaktadır (Tezcan, 1991).

Boş zamanları değerlendirme anlayışı, toplumların kültürü ve alt kültürleri çerçevesinde değerlendirilmektedir. İnsanların boş zamanlarında ilgilendikleri etkinlik türleri konusunda sosyal çevre arasında görülen

farklılıklar, endüstri dönemi başlarında olduğu gibi belirgin olmayıp, endüstriyel gelişimlerini tamamlamış toplumlarda daha önemsiz bir boyuta gelmiştir (Matras, 1984).

Okul, aile, arkadaş ve yakın çevre dışında yaşam standartlarına göre sosyal sınıflar oluşmaktadır. Bunlar üst, orta ve alt sosyal sınıf olarak belirtilmiştir.

Bireyin sınıf konumunun "yaşam farklılıkları" yarattığını belirten Weber; gelir dışında prestijinde önemli bir faktör olduğunu belirtmektedir. Yazara göre prestij bir "statü grubunun" yaşam biçimi ile bağlantılıdır (Irving, Zeitlin, 1987).

Toplumların refah düzeylerinin yükselmesi ile azalan sınıflar arası farklılık, yaş, cinsiyet, eğitim, meslek ve gelir açısından yine de bir takım özelliklerini korumaktadır. İnsanların ne gibi bir boş zaman etkinliğinde yer aldığı konusunda yapılan çalışmalarda birçok sosyal bilimci sosyal sınıf değişkeni üzerinde durmuştur. Araştırmalara göre bireylerin katıldıkları boş zaman değerlendirme faaliyetleri veya modelleri ile sosyal sınıfları arasında kuvvetli bir bağ bulunmaktadır ((Bishop, Ikeda, 1970).

Örneğin; üst sosyal sınıf bireyleri, daha çok ait oldukları sınıfın değerlerine uygun ve prestij sağlayıcı boş zaman uğraşları seçerler: golf, atıcılık, tenis oyunu, atlı sporlar, yatçılık, operaya gitmek gibi.

Alt sosyal sınıf ise daha ziyade az para harcamayı gerektiren boş zaman etkinliklerini tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Örneğin; TV izleme, maça gitme, piknik yapma, sinemaya, kahveye, komşu ziyaretlerine gitmek gibi.

Araştırmalara göre, boş zaman etkinlikleri türlerinde sosyo-ekonomik farklılıkların yine de kesin olarak belirlenemeyeceği ileri sürülür. Bu konuda Kelly, sosyo-ekonomik durum bazına göre o kişinin boş zaman

değerlendirme davranışını belirlemenin tümüyle imkânsız olduğunu vurgular (Kelly, 1974).

Çevre, hemen her konuda önemli bir etken olmasına rağmen, çevrenin etkisini herkesin aynı ağırlıkta hissetmediği de bir gerçektir, genel olarak kişilerin davranışları içinde yaşadıkları çevrenin etkisi altındadır. Davranışları toplumun istekleri doğrultusunda gerçekleştirme bu nedenle önemli bir sosyalleşme göstergesi olmaktadır. Gençlerin tüm faaliyetlerde olduğu gibi, boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerinde de önce aileleri sonrada yaşadıkları çevreye karşı sorumluluk duymaları doğaldır. Ancak sosyal değişimin bu konudaki düşünce farklılıklarını da beraberinde getirdiği inkâr edilemez. Boş zaman faaliyetleri aynı zamanda kişiye statü kazandıran, kendini ifade etmesine fırsat veren olgular olması nedeniyle kişinin seçtiği faaliyet sadece onun ilgilerine bağlı olmayıp başka konulardaki özelemlerini ve yaklaşımlarını da kapsayabilir. (Mahalle arkadaşlıkları, okul arkadaşlıkları, sportif, sanatsal ve kültürel faaliyetler) (Ünver, 1986).

2.2.4. Rekreasyon ve Gençlik

Bugün dünya ülkelerinin büyük bir özenle üzerinde durup ele aldıkları alanlardan biri de gençlik konusudur. Çünkü milletler geleceklerinin güvence altına alınmasının tek yolunun gençliğin problemlerine ve ihtiyaçlarına eğilerek, onların yapıcı, yaratıcı, yetenekli bir nesil olarak yetiştirilmesi konusunda birleşmiş bulunmaktadır (Komisyon, I. Gençlik Şurası).

Yaşlanma ile bağlantılı olarak birey, aktif boş zaman uğraşlarında daha düşük düzeyde bir katılım gösterirken boş zaman değerlendirme modellerinin seçiminde de, bireyin yaş basamaklarına göre farklılık dikkati çekmektedir. Örneğin; sportif etkinlikler, çoğunlukla 12-18 yaş döneminde gerçekleştirilirken 18-24 yaşları arasında daha çok sosyal ve kültürel içerikli aktivitelerle ilgilendiği gözlenmiştir (Ünver, 1986).

Bireyin özellikle 29 yaşın altındaki yıllarda daha yüksek katılım göstermesi, genellikle, henüz evlenmemiş olması, çocuğunun bulunmayışına ve hepsinden önemlisi, yaş olarak enerjisinin en yüksek olduğu gençlik dönemini yaşamakta oluşuna bağlıdır. Kişiyi toplumsal olgunluğa hazırlayan bir geçiş dönemi olarak tanımlanabilen gençlik dönemi biyolojik, psikolojik ve toplumsal olarak bir gelişme ve olgunlaşma çağıdır (Gökçe, 1971).

Kültürel yapı açısından gençlik, içinde çok fazla alt kategorileri barındıran bir sosyal kategoridir. Öğrenci gençlik, çalışan gençlik gibi. Gençler, içinde yaşadıkları fiziki çevre özelliklerine, aldıkları eğitime, üretime, üretime katılıp katılmayışına, ailelerin sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik yapılarına göre farklı alt-kültür donanımlarına sahiptirler.

Öğrenci genç, çalışan genç, işsiz genç, köylü genç, kentli genç vb. sözü edilen farklılıklar doğal olarak gençlerin boş zamanlarını değerlendirme davranışlarına yansımaktadır (Çelebi, 1991).

Gençlik tanımını bir başlık altında birleştirecek "bireyi sosyal olgunluğa hazırlayan ergenlik ve delikanlılık özelliklerinin bir arada görüldüğü bir geçiş dönemi ya da buluşma ile başlayan psikolojik ve fizyolojik değişmeyi içeren, bireyi sosyal olgunluğa hazırlayan bir yaş dönemidir" (Gökçe, 1971).

Gençlik kesiminin, sınıflandırılmasında Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı özel ihtisas komisyonu raporuna göre aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

- 1- Öğrenci gençlik
  - a- Orta öğrenim
  - b- Yüksek öğrenim gençliği
- 2- Okul dışı gençlik
  - a- Çalışan gençlik
  - b- Kırsal alan gençliği

- c- İşsiz gençlik
- d- Asker gençliği
- e- Gecekondu gençliği

3- Özel durumlu gençlik

- a- Bedensel ve zihinsel özürlü gençlik
- b- Hükümlü ve tutuklu gençlik

4- Yurt dışındaki Türk gençliği

Gençlik için hangi yaş grubu ve sınıflama ele alınırsa alınsın, toplum yapısına ve kişilik özelliklerine göre bazı ufak farklılıklar görülmekle birlikte, gençliğin ve dönemin evrensel ortaklık gösteren bazı özellikleri vardır (Gökmen ve Arkadaşları, 1985).

Gencin topluma katılabilmesi yetişkinler arasında yerini ve konumunu alabilmesi bu gelişme döneminde belli bilgi beceri ve deneyimi kazanmasına bağlıdır. Bu dönemde genç, ailesi dışına yönelerek toplum yaşamı için gerekli bilgi görgü ve ruhsal olgunluğa erişmelidir (Aktuna, 1988).

Toplumun daha ileri bir hayat seviyesine ulaşmasında gençliğin önemli bir yeri bulunmaktadır. Gençliğin, ülke kalkınmasında sorumluluk ve görevlerini yerine getirebilmesi eğitim ve öğretim sistemiyle doğrudan ilişkilidir. Gençlere sağlanacak serbest zaman faaliyetleri gençlerin yetişmesi açısından önem kazanmaktadır.

Boş zaman faaliyetlerine gençlerin sistemli olarak katılması, onların sosyalleşmelerinde önemli bir unsurdur. Sosyalleşme, gencin kişisel ve toplumsal varlık olarak yetiştiği, kişiliğini kazandığı süreçtir.

Boş zamanları değerlendirme faaliyetleri bütün sanayileşme faktörlerinin destekleyeceği özendirileceği bir yapıya sahiptir.

Ülkemizde gençlerin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetleri daha çok yumuşak pasif faaliyetlerdir. Yani TV izlemek radyo dinlemek sinemaya gitmek arkadaşlarıyla amaçsız dolaşmak, kahveye gitmek vb. Büyük kentlerde olduğu gibi kırsal kentlerdeki gençler de aynı durumdadırlar.

Oysaki gençlerimizin spor yapmak, kitap okumak, araştırma yapmak, halk oyunlarına katılmak, yabancı dil öğrenmek, bir müzik aleti çalmak, resim yapmak gibi boş zamanları değerlendirme faaliyetlerine yeterince katılmadıkları gözlenmektedir.

Bunların sebeplerini üç başlık altında toplayabiliriz:

- 1- Ekonomik yetersizlik
- 2- Organize olamama
- 3- Boş zaman eğitimi yokluğu (I. Gençlik Şurası, 1989).

Yüksek öğrenim yıllarına rastlayan ortalama 17 yaş ve sonrası, kendine güven ve gösterişin ağır bastığı "asıl delikanlılık" yetişkinlik öncesi dönemdir. Bu dönemde genç için kendi kimliğini bulabilmek önem kazanır (Gökmen ve Arkadaşları, 1985).

Yüksek öğrenim gençliğinin çoğunluğu öğrenim gördüğü üniversitenin bulunduğu yere farklı yerleşim birimlerinden gelmekte, özel ve devlet yurtlarında ikamet etmektedirler. Bu sebeple yüksek öğrenim gören gençliğin problemlerinin çözümünde, görev Yüksek Öğrenim Kurumu'na, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Özel Yurtlara düşmektedir.

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırma sürecinde kullanılan model açıklanmış olup, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanma süresi ve elde edilen verilerin analizi detaylı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma tarama modelinde olup, araştırmada daha önce Demiray, Karaküçük, Bozatay, Arslan, Özmaden ve Yurtkur'un ayrı ayrı yapmış oldukları benzer araştırmalarda kullandıkları Ek'teki 30 soruluk "Rekreasyon Faaliyetlerini Değerlendirme Anketi" formu yenilenmiş ve geliştirilmiş şekliyle uygulanmıştır. Anketin geçerliliği her sorunun konu ile ilişkisi bütün konuyu kapsamaması ile soruların açık ve anlaşılır olması bakımından önce uzmanlara tetkik ettirilerek daha sonra evren içinden tesadüfi yöntemle seçilen 70 kişilik ön örneklem grubuna pilot çalışma yapılarak sağlanmıştır. Araştırma ile ilgili literatür taraması yapılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Balıkesir ili Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı tesadüfi yöntemle seçilen 5'i kız ve 5'i erkek olmak üzere toplam 10 Özel Yurt oluştururken, örneklemini ise, bu yurtlarda ikamet eden ve yine tesadüfi yöntemle seçilen, 400' ü kadın ve 300' ü erkek olmak üzere toplam 700 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada verilerin toplanmasında, soruların açık ve anlaşılır olması bakımından daha önce Demiray, Karaküçük, Bozatay, Arslan, Özmaden ve Yurtkur'un ayrı ayrı yapmış oldukları benzer araştırmalarda

kullandıkları Ek'teki 30 soruluk "Rekreasyon Faaliyetlerini Değerlendirme Anketi" formu yenilenmiş ve geliştirilmiş şekliyle uygulanmıştır. Anket formu Balıkesir ili Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Özel Yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek toplam 700 öğrenciye bizzat araştırmacı tarafından yapılmıştır.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma sürecinde verilerin elde edilmesinde kullanılan veri toplama araçları Balıkesir ili Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Özel Yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilere bizzat araştırmacı tarafından uygulanmıştır. Bu durum, veri toplama sürecinde, araştırmacının sonucunu etkileyebilecek herhangi bir olumsuzluğun giderilmesi imkânını sağlamış ve uygulama sorunsuz bir şekilde yürütülmüştür.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 15.0 "Statistical Package for the Social Sciences" paket programı ile çözümlenmiştir. Mevcut verilerin analizinde ki-kare testi ile frekans tekrarı ve yüzdeler dağılımları kullanılmıştır.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmacının amacına yönelik olarak hazırlanan "Rekreasyon Faaliyetlerini Değerlendirme Anketi'nden" elde edilen veriler araştırmacının yöntem kısmında anlatılan biçimde test etmek amacıyla yapılan istatistiksel analizlerle verilerin çözümlenmesi ve bu işlemlerin sonucunda elde edilen bulgu ve yorumlar yer almaktadır.

Çizelge 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%
Cinsiyet	Bayan	250	150	400	57,1
	Erkek	150	150	300	42,9
Yaş	17-20	158	143	301	43
	21-23	210	126	336	48
	24-26	32	24	56	8
	27 ve Üzeri	-	7	7	1
Yetiştigi Çevre	Metropol	65	71	136	19,4
	Kent	120	85	205	29,3
	İlçe	120	99	219	31,3
	Kasaba	28	18	46	6,6
	Köy	67	27	94	13,4
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	82	29	111	15,9
	Ortaokul	84	42	126	18
	Lise	159	134	293	41,9
	Üniversite	61	85	146	20,9
	Lisansüstü ve Doktora	14	10	24	3,4
Anne Eğitim Durumu	İlkokul	80	42	122	17,4
	Ortaokul	92	56	148	21,1
	Lise	176	150	326	46,6
	Üniversite	46	44	90	12,9
	Lisansüstü ve Doktora	6	8	14	2
Öğrenim Gördükleri Lise Türü	Düz Lise	268	121	389	55,6
	Özel Lise	2	20	22	3,1
	Anadolu ve Fen Liseleri	94	90	184	26,3
	İmam-Hatip Lisesi	-	8	8	1,1
	Meslek Liseleri	24	48	72	10,3
	Süper Lise	12	6	18	2,6
	Diğerleri	-	7	7	1
İlk ve Orta Öğretimde Yatılı Yurtta Kalma Durumları	Evet	46	42	88	12,6
	Hayır	354	258	612	87,4
Öğrenim Gördükleri Fakülte/ Yüksekokul	Eğitim Fakültesi	65	79	144	20,6
	Fen Edebiyat Fakültesi	190	58	248	35,4
	Mühendislik-Mimarlık Fakültesi	18	63	81	11,6
	Turizm İşlet. ve Otelcilik Y.O	10	9	19	2,7
	Beden Eğitimi ve Spor Y.O	11	10	21	3
	Güzel Sanatlar Fakültesi	11	5	16	2,3
	İdari-İktisadi Bilimler Fakültesi	30	14	44	6,3
	Sağlık Yüksek Okulu	25	3	28	4
	Meslek Yüksek Okulu	29	57	86	12,3
Tıp Fakültesi	11	2	13	1,9	
İkamet Ettikleri Yurt	Özel Yurt	150	150	300	42,9
	Kredi ve Yurtlar Kurumu	250	150	400	57,1
Yurtta İkamet Süresi	1 Ay – 1 Yıl	118	155	273	39
	2 – 4 Yıl	260	122	382	54,6
	5 Yıl ve Fazlası	22	23	45	6,4
Bir İşte Çalışıp Çalışmadıkları	Çalışmıyorum	332	246	578	82,6
	Yalnız Hafta Sonu Çalışıyorum	4	11	15	2,1
	Yarım Gün Çalışıyorum	14	15	29	4,1
	Haftada Birkaç Gün Çalışıyorum	34	8	42	6
	Kısmen Kendi İşimde Çalışıyorum	2	9	11	1,6
	Eİ Emeği Değerlendiriyorum	0	4	4	0,6
	Yazları Çalışıyorum	14	7	21	3
Ekonomik Olarak Yaşam Standardı	Çok İyi	16	21	37	5,3
	İyi	198	137	335	47,9
	Orta	148	110	258	36,9
	Zayıf	32	27	59	8,4
	Çok Zayıf	6	5	11	1,6

Çizelge 1'de araştırmanın denek grubunu oluşturan öğrencilerin demografik özelliklerine bakıldığında, katılımcıların %57,1'nin bayan, %42,9'unun erkek olduğu, %48'nin 21-23 yaş, %43'ünün 17-20 yaş, %8'nin 24-26 yaş ve %1'inin 27 ve üzeri yaş arası olduğu, %31,3'ünün ilçede, %29,3'ünün kentte, %19,4'ünün metropolde, %13,4'ünün köyde ve %6,6'sının kasabada yetiştiği, baba eğitim durumlarına baktığımızda; %41,9'unun lise, %20,9'unun üniversite, %18'nin ortaokul, %15,9'unun ilkokul ve %3,4'ünün lisansüstü olarak görüldüğü, anne eğitim durumlarına baktığımızda; %46,6'sının lise, %21,1'inin ortaokul, %17,4'ünün ilkokul, %12,9'unun üniversite ve %2'sinin lisansüstü olduğu, %55,6'sının düz liseden, %26,3'ünün Anadolu veya fen lisesinden, %10,3'ünün meslek lisesinden, %3,1'inin özel liseden, %2,6'sının süper liseden, %1,1'inin imam-hatip lisesinden, %0,4'ünün askeri liseden, %0,3'ünün yabancı dil ağırlıklı liseden ve yine %0,3'ünün güzel sanatlar lisesinden mezun oldukları, %87,4'ünün ilk ve orta öğrenim yıllarında yatılı yurttan kalmadıkları, %12,6'sının ise kaldığı, öğrencilerin %35,4'ünün fen-edebiyat fakültesinde, %20,6'sının eğitim fakültesinde, %12,3'ünün meslek yüksekokulunda, %11,6'sının mühendislik-mimarlık fakültesinde, %6,3'ünün idari-iktisadi bilimler fakültesinde, %4'ünün sağlık yüksekokulunda, %3'ünün beden eğitimi ve spor yüksekokulunda, %2,7'sinin turizm işletmeciliği ve otelcilik yüksekokulunda, %2,3'ünün güzel sanatlar fakültesinde ve %1,9'unun tıp fakültesinde öğrenim gördükleri, %57,1'inin yüksek öğrenim kredi ve yurtlar kurumunda, %42,9'unun özel yurtlarda ikamet ettiği, %54,6'sının 2-4 yıl arası, %39'unun 1 ay-1 yıl arası ve %6,4'ünün 5 yıl ve fazla yurttan ikamet ettiği, %82,6'sının herhangi bir işte çalışmadığı, %6'sının haftada birkaç gün çalıştığı, %4,1'inin yarım gün çalıştığı, %3'ünün yazları çalıştığı, %2,1'inin yalnız hafta sonları çalıştığı, %1,6'sının kısmen kendi işinde çalıştığı, %0,6'sının el emeği değerlendirdiği ve %47,9'unun ekonomik olarak yaşam standartlarının iyi, %36,9'unun orta, %8,4'ünün zayıf, %5,3'ünün çok iyi, %1,6'sının ise çok zayıf olduğu görülmektedir.

Çizelge 2. Katılımcıların Boş Zamanlarının Yeterli Olup Olmadığı ve Boş Zamanları Değerlendirmenin Akademik Başarıya Etkisi İle İlgili Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Günde Kaç Saat Boş Zamanlarının Kalıp Kalmadığı	Zaman Kalmıyor	38	27	65	9,3	700	100
	1 – 2 Saat	52	58	110	15,7		
	3 – 4 Saat	180	98	278	39,7		
	5 – 6 Saat	90	77	167	23,9		
	7 – 8 Saat	40	40	80	11,4		
Boş Zamanlarının Yeterli Olup Olmadığı	Yeterli İstemem	178	140	318	45,4	700	100
	Yetersiz İsterim	222	160	382	54,6		
Akademik Başarıya Etkisi	Başarıyı Arttırır	332	236	568	81,1	700	100
	Başarıyı Düşürür	16	14	30	4,3		
	Hiçbir Etkisi Yoktur	52	50	102	14,6		

Çizelge 2'ye bakıldığında öğrencilerin %39,7'sinin günde 3-4 saat arası, %23,9'unun 5-6 saat arası, %15,7'sinin 1-2 saat arası, %11,4'ünün 7-8 saat arası boş zamanlarının kaldığı, %9,3'ünün de zamanlarının kalmadığı yönünde cevap verirken, %54,6'sının boş zamanlarının yetersiz olduğu ve daha fazla boş zaman istedikleri, %45,4'ünün ise boş zamanlarının yeterli olduğu ve daha fazlasını istemedikleri görülmektedir. %81,1'inin boş zamanları değerlendirmenin akademik başarıyı arttırdığı yönünde cevap verirken, %14,6'sının hiçbir etkisi yoktur, %4,3'ünün başarıyı düşürdüğü yönünde cevap vermiştir.

Çizelge 3. Katılımcıların İlk ve Orta Öğrenim Süresince Boş Zaman Etkinliklerine Katılımı ve Yurt Süresince Boş Zaman Alışkanlıklarında Değişiklik Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
İlk ve Orta Öğrenim Süresince Boş Zaman Etkinlerinde Bulunup Bulunmadıkları	Müzik, Tiyatro, Halkoyunları vb.	214	133	347	49,6	700	100
	Spor	210	165	375	53,6		
	El Sanatları	32	45	77	11		
	Hiç Bulunmadım	52	47	99	14,1		
Yurttan Kalmaya Başladıktan Sonra Boş Zamanda Değişiklik	Etkinliklere Katılımım Arttı	42	50	92	13,1		
	Etkinliklere Katılımım Azaldı	262	113	375	53,6		
	Değişiklik Olmadı	96	137	233	33,3		

Çizelge 3'e göre öğrencilerin ilk ve orta öğrenim süresince %53,6'sı spor, %49,6'sı müzik, tiyatro, halkoyunları vb., %11'i el sanatları etkinliklerinde buldukları, %14,1'inin ise hiçbir etkinlikte bulunmadıkları görülürken, %53,6'sının yurtta kalmaya başladıktan sonra etkinliklere katılımlarının azaldığı, %33,3'ünün değişiklik olmadığı ve %13,1'inin ise etkinliklere katılımlarının arttığı görülmektedir.

Çizelge 4. Katılımcıların Boş Zaman Etkinliklerine Ne Kadar Zaman Ayırabildikleri İle İlgili Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Yaklaşık Günde	1 – 2 Saat	184	157	341	48,7	700	100
	3 – 4 Saat	188	125	313	44,7		
	5 – 6 Saat	24	8	32	4,6		
	7 Saatten Fazla	4	10	14	2		
Yaklaşık Haftada	1 Gün	82	90	172	24,6		
	2 Gün	78	82	160	22,9		
	3 Gün	126	73	199	28,4		
	4 Gün	64	30	94	13,4		
	5 Gün	46	8	54	7,7		
	6 Gün	4	5	9	1,3		
	7 Gün	0	12	12	1,7		

Çizelge 4'e baktığımızda öğrencilerin boş zaman etkinliklerine %48,7'sinin yaklaşık günde 1-2 saat arası, %44,7'sinin 3-4 saat arası, %4,6'sının 5-6 saat arası, %2'sinin de 7 saatten fazla zaman ayırabildikleri, yaklaşık haftada ise %28,4'ünün 3 gün, %24,6'sının 1 gün, %22,9'unun 2

gün, %13,4'ünün 4 gün, %7,7'sinin 5 gün, %1,7'sinin 7 gün ve %1,3'ünün 6 gün zaman ayırabildikleri görülmektedir.

Çizelge 5. Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik Hangi Tür Etkinliklerin Bulunduğu ve Bu Etkinliklere Katılabilme Durumları.

Değişkenler	KYK	Özel Yurt	Bulunan Etkinlikler		KYK	Özel Yurt	Etkinliklere Katılım		N	%	
			N	%			N	%			
Bulunan Etkinlikler ve Etkinliklere Katılabilme	Salon Sporları	-	38	38	5,4	-	31	31	4,4	700	100
	Cimnastik-Aerobik	-	26	26	3,7	-	16	16	2,3		
	Okuma Salonu-Kütüphane	324	186	510	72,9	170	85	255	36,4		
	Halkoyunları	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Sinema Salonu	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Müzik	44	35	79	11,3	26	14	40	5,7		
	Bilgisayar Kursu	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Satranç	26	1	27	3,9	26	0	26	3,7		
	Uzakdoğu Sporları	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Masa Tenisi	328	96	424	60,6	184	67	251	35,9		
	El Sanatları	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Tiyatro	-	-	-	-	-	-	-	-		
	TV Salonu	256	262	518	74	190	184	374	53,4		
	Gezi-Eğlence	-	50	50	7,1	4	31	35	5		
	Yabancı Dil Kursu	-	-	-	-	-	-	-	-		
	Açık Spor Tesisleri	-	154	154	22	124	-	124	17,7		
İnternet Cafe	36	-	36	5,1	36	-	36	5,1			
Bilardo Salonu	30	-	30	4,3	30	-	30	4,3			
Hiçbir Etkinliğe Katılmıyorum	-	-	-	-	42	54	96	13,7			

Çizelge 5'de yurttan boş zamanları değerlendirmeye yönelik bulunan etkinlik türleri ile ilgili soruya öğrencilerin %74'ü Televizyon salonu, %72,9'u okuma salonu-kütüphane, %60,6'sı masa tenisi, %22'si açık spor tesisleri (futbol, basketbol, voleybol vb.), %11,3'ü müzik, %7,1'i gezi-eğlence, %5,4'ü salon sporları, %5,1'i internet cafe, %4,3'ü bilardo salonu, %3,9'u satranç ve %3,7'si cimnastik-aerobik cevabını verdikleri görülürken, ikamet ettikleri yurttan hangi etkinliklere katılabilirler ile ilgili soruya ise öğrencilerin %53,4'ünün TV salonu, %36,4'ünün okuma salonu-kütüphane, %35,9'unun masa tenisi, %17,7'sinin açık spor tesisleri (futbol, basketbol, voleybol vb.), %5,7'sinin müzik, %5,1'inin internet cafe, %5'inin gezi-eğlence, %4,4'ünün salon sporları, %4,3'ünün bilardo salonu, %3,7'sinin satranç, %2,3'ünün

cimnastik-aerobik etkinliklerine katıldıkları görülürken, %13,7'sinin ise hiçbir etkinliğe katılmadığı görülmektedir.

Çizelge 6. Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtta Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılıp Katılmadıkları ve Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılamamalarının Nedenleri.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Yeterince Katılıp Katılmadıkları	Evet, Katılabiliyorum	24	51	75	10,7	700	100
	Hayır, Katılamıyorum	376	249	625	89,3		
Yeterince Katılamama Nedenleri	Boş Zamanları Değerlendirmek Gibi Bir Alışkanlığım Yok	-	10	10	1,4		
	Araç-Gereç-Malzemeler Yeterli Değil	322	140	468	66,9		
	Etkinlikleri Düzenleyecek Yetkililerin Konu İle İlgileri Yok	256	133	392	56		
	Etkinlikleri Yürütecek Çalıştırıcı Yok	306	80	389	55,6		
	Boş Zamanlarımızı Değerlendirme İsteklerimizle İlgilenen Yok	342	102	450	64,3		
	Yurtta İstedğim Gibi Etkinlik Yok	364	199	569	81,3		
	Programları Bana Uymuyor	120	24	153	21,9		
Tesisler Yeterli Değil	320	147	467	74,7			

Çizelge 6'yı incelediğimizde ikamet ettikleri yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılıp katılamama ile ilgili soruya öğrencilerin %89,3'ünün hayır katılamıyorum, %10,7'sinin ise evet katılabiliyorum cevabını verdikleri görülürken, yeterince katılamama nedeni olarak katılımcıların %81,3'ünün yurtta istediğim gibi etkinlik yok, %67,3'ünün tesisler yeterli değil, %66,9'unun araç-gereç-malzemeler yeterli değil, %64,3'ünün boş zamanlarımızı değerlendirme isteklerimizle ilgilenen yok, %56'sı etkinlikleri düzenleyecek yetkililerin konu ile ilgileri yok, %55,6'sının etkinlikleri yürütecek çalıştırıcı yok, %21,9'unun programları bana uymuyor ve %1,4'ünün boş zamanları değerlendirmek gibi bir alışkanlığım yok cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Çizelge 7. Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtta Hangi Etkinlikler Düzenlenirse Katılacakları İle İlgili Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Düzenlenmesi İstenilen Etkinlikler	Edebiyat Toplantıları	26	31	57	8,1	700	100
	Müzik Etkinlikleri	74	81	155	22,1		
	Yabancı Dil Kursu	118	67	185	26,4		
	Tiyatro Etkinlikleri	102	58	160	22,9		
	Doğa Yürüyüşleri	84	46	130	18,6		
	Eğlence Geceleri	104	99	203	29		
	Geziler	114	106	220	31,4		
	Film Gösterimleri	96	81	177	25,3		
	Sergiler	24	24	48	6,9		
	Bilgisayar Kursu	50	29	79	11,3		
	Halkoyunları	58	49	107	15,3		
	Spor Etkinlikleri	210	144	354	50,6		
	Konser	106	67	173	24,7		
	Konferans	36	17	53	7,6		

Çizelge 7'ye baktığımızda yurttan imkân sağlandığında katılmak istedikleri boş zaman etkinlikleri türü olarak öğrencilerin %50,6'sının spor etkinlikleri, %31,4'ünün geziler, %29'unun eğlence geceleri, %26,4'ünün yabancı dil kursu, %25,3'ünün film gösterimleri, %24,7'sinin konser, %22,9'unun tiyatro etkinlikleri, %22,1'inin müzik etkinlikleri, %18,6'sının doğa yürüyüşleri, %15,3'ünün halkoyunları, %11,3'ünün bilgisayar kursu, %8,1'inin edebiyat toplantıları, %7,6'sının konferans ve %6,9'unun sergiler cevabını verdiği görülmektedir.

Çizelge 8. Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtlarda Bulunan Tesislerin Yeterli Kapasitede Kullanılabilmesi İçin Nelerin Gerektiğine Ait Düşünceleri.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Tesislerin Kullanılabilmesi İçin Gereklilikler	Eğitilmiş Personel	386	177	563	80,4	700	100
	Programların Uygun Saatlere Ayarlanması	124	75	199	28,4		
	Öğrencilere Boş Zaman Değerlendirme Etkinliklerinin Öneminin Anlatılması	360	134	494	70,6		
	Tesislerin İşleyecek Duruma Getirilmesi	204	154	358	51,1		

Çizelge 8'i incelediğimizde yurttaki bulunan tesislerin yeterli kapasitede kullanılabilmesi için nelerin gerektiği sorusuna öğrencilerin %80,4'ünün eğitilmiş personel, %70,6'sının öğrencilere boş zaman değerlendirme etkinliklerinin öneminin anlatılması, %51,1'inin tesislerin işleyecek duruma getirilmesi ve %28,4'ünün programların uygun saatlere ayarlanması cevabını verdikleri görülmüştür.

Çizelge 9. Katılımcıların Yurdun Dışında Rekreasyon Etkinliklerine Katılıp Katılmadığı, Katılıyorsa Hangilerine Katıldığı ve Nerelerde Katıldığı ile İlgili Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Etkinliklere Katılma Durumları	Evet, Katılıyorum	368	235	603	86,1	700	100
	Hayır, Katılmıyorum	32	65	97	13,9		
Hangi Tür Etkinliklere Katıldıkları	Spor	220	166	386	55,1		
	Müzik	138	91	229	32,7		
	Tiyatro	72	50	122	17,4		
	Sinema	164	91	255	36,4		
	Eğlence	146	94	240	34,3		
	Bilgisayar Kursu	60	18	78	11,1		
	Yabancı Dil Kursu	90	48	138	19,7		
	Güzel Sanatlar	34	29	63	9		
Nerelerde Katıldıkları	Özel Tesislerde	306	165	471	67,3		
	Kamuya Ait Tesislerde	110	53	163	23,3		
	Okulumuzun Tesislerinde	186	104	290	41,4		

Çizelge 9'da öğrencilerin %86,1'inin yurdun dışında boş zaman değerlendirme etkinliklerine katıldıkları, %13,9'unun ise katılmadıkları görülürken, katılanların %55,1'i spor, %36,4'ü sinema, %34,3'ü eğlence, %32,7'si müzik, %19,7'si yabancı dil kursu, %17,4'ü tiyatro, %11,1'i bilgisayar kursu ve %9'u güzel sanatlar etkinliklerine, %67,3'ünün özel tesislerde, %41,4'ünün okulun tesislerinde ve %23,3'ünün ise kamuya ait tesislerde katıldıkları görülmektedir.

Çizelge 10. Katılımcıların Katıldıkları Rekreasyon Etkinliklerini Hangi Nedenlerle Seçtikleri İle İlgili Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Seçme Nedenleri	En İyi Yapabildiğim ve Yeteneklerime Uygun Olduğu İçin	184	172	356	50,9	700	100
	Arkadaşlarla Birlikte Olabiliyorum	212	167	379	54,1		
	Fazla Para Harcamamı Gerektirmiyor	32	38	70	10		
	Yurtta Başka Etkinlik Yok	344	135	479	68,4		
	Etkinliklere Katılmamı Engelleyecek Çevre ve Aile Baskısı Yok	30	28	58	8,3		
	Etkinlik Merkezine Kolayca Ulaşabiliyorum	62	21	83	11,9		
	Güzel Bir Ortamda Etkinlik Yapabileceğim Tesis-Araç-Gereç Müsait Olduğundan	52	41	93	13,3		
	Programları Bana Uymuyor	40	32	72	10,3		

Çizelge 10'a baktığımızda öğrencilerin boş zaman etkinliklerini seçme nedenleri olarak, %68,4'ünün yurtta başka etkinlik yok, %54,1'inin arkadaşlarla birlikte olabiliyorum, %50,9'unun en iyi yapabildiğim ve yeteneklerime uygun olduğu için, %13,3'ünün güzel bir ortamda etkinlik yapabileceğim tesis-araç-gereç müsait olduğundan, %11,9'unun etkinlik merkezine kolayca ulaşabiliyorum, %10,3'ünün programları bana uymuyor, %10'unun fazla para harcamamı gerektirmiyor ve %8,3'ünün etkinliklere katılmamı engelleyecek çevre ve aile baskısı yok olduğu görülmektedir.

Çizelge 11. Katılımcıların, Rekreasyon Etkinliklerinin Tümünü Düşündüklerinde Bu Etkinliklerin Genellikle Onlarda Nasıl Bir Etki Bıraktığı İle İlgili Durumları.

Değişkenler		KYK	Özel Yurt	N	%	N	%
Boş Zaman Etkinliklerinin Bıraktığı Etki	Dinlendirici Buluyorum	129	114	243	34,7	700	100
	Çevrem Genişliyor	110	60	170	24,3		
	Eğlenceli ve Heyecan Verici Buluyorum	108	73	181	25,9		
	Derslerin Baskısından Kurtuluyorum	118	75	193	27,6		
	Eğitici Buluyorum	120	80	200	28,6		
	Mutlu Edici ve Zevk Verici Buluyorum	135	22	257	36,7		
	Rahatlatıcı ve Can Sıkıntılarından Uzaklaştırıcı Buluyorum	148	132	280	40		
	Sağlığıma Olumlu Etki Yapıyor	37	58	95	13,6		
	Farklı Yaşantılar Buluyorum	58	40	98	14		
	İnsanlarla Daha Kolay İletişim Kurabiliyorum	90	32	122	17,4		
	Sosyal Statü Sağlıyorum	147	114	261	37,3		

Çizelge 11'de rekreasyon faaliyetlerinin öğrenciler üzerindeki etkilerini incelediğimizde; %40'ının rahatlatıcı ve can sıkıntılarından uzaklaştırıcı buluyorum, %37,3'ünün sosyal statü sağlıyorum, %36,7'si mutlu edici ve zevk verici buluyorum, %34,7'si dinlendirici buluyorum, %28,6'sının eğitici buluyorum, %27,6'sının derslerin baskısından kurtuluyorum, %25,9'unun eğlenceli ve heyecan verici buluyorum, %24,3'ünün çevrem genişliyor, %17,4'ünün insanlarla daha kolay iletişim sağlayabiliyorum, %14'ünün farklı yaşantılar buluyorum ve %13,6'sının sağlığıma olumlu etki yapıyor cevaplarını verdikleri görülmektedir.

Çizelge 12. Öğrencilerin Günde Kaç Saat Boş Zamanlarının Kalıp Kalmadığı Ki - Kare Testi Sonucu.

Günde Kaç Saat Boş Zamanlarının Kalıp Kalmadığı		İkamet Edilen Yurt				Toplam
		KYK		Özel Yurt		
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Zaman Kalmıyor	N	32	6	10	17	65
	%	12,8	4	6,7	11,3	100
1 – 2 Saat	N	32	20	35	23	110
	%	12,8	13,3	23,3	15,3	100
3 – 4 Saat	N	100	80	46	52	278
	%	40	53,3	30,7	34,7	100
5 – 6 Saat	N	62	28	43	34	167
	%	24,8	18,7	28,7	22,7	100
7 – 8 Saat	N	24	16	16	24	80
	%	9,6	10,7	10,7	16	100
Toplam	N	250	150	150	150	700
	%	62,5	37,5	50	50	100
	P	0,011		0,120		0,010
	X ²	13,040		7,317		13,375

* = p<0,01

Çizelge 4.12'yi incelediğimizde, araştırmaya katılan öğrencilerin ikamet ettiği yurt ile günde kaç saat boş zamanlarının kalıp kalmadığı arasındaki ilişkilere baktığımızda; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin günde kaç saat boş zamanlarının kalıp kalmadığı arasında anlamlı bir fark görülmemiştir (p:0,011;x²:13,040). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerde de günde kaç saat boş zamanlarının kalıp kalmadığı arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır (p:0,120;x²:7,317). Aynı örneklemin, günde kaç saat boş zamanlarının kalıp kalmadığı "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ve özel yurttaki kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,010 olarak hesaplanmış ve herhangi bir anlamlılık gözlemlenmemiştir.

Çizelge 13. Boş Zamanların Yeterli Olup Olmadığı Ki - Kare Testi Sonucu.

Boş Zamanlarının Yeterli Olup Olmadığı		İkamet Edilen Yurt				Toplam
		KYK		Özel Yurt		
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Yeterli İstemem	N	102	76	62	78	318
	%	57,3	42,7	44,3	55,7	100
Yetersiz İsterim	N	148	74	88	72	382
	%	66,7	33,3	55	45	100
Toplam	N	250	150	150	150	700
	%	62,5	37,5	50	50	100
	P	0,055		0,064		0,569
	X ²	3,695		3,429		0,325

* = p<0,01

Çizelge 13'e baktığımızda, araştırmaya katılan öğrencilerin ikamet ettiği yurt ile boş zamanlarının yeterli olup olmadığı arasındaki ilişkilere incelediğimizde; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin boş zamanlarının yeterli olup olmadığı arasında anlamlı bir fark görülmemiştir (p:0,055;x²:3,695). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerde de boş zamanlarının yeterli olup olmadığı arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır (p:0,064;x²:3,429). Aynı örneklemin, boş zamanlarının yeterli olup olmadığının "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ve özel yurtda kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,569 olarak hesaplanmış ve herhangi bir anlamlılık gözlemlenmemiştir.

Çizelge 14. Boş Zamanları Değerlendirmenin Akademik Başarıya Etkisi Ki - Kare Testi Sonucu.

Akademik Başarıya Etkisi		İkamet Edilen Yurt				Toplam
		KYK		Özel Yurt		
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Başarıyı Arttırır	N	201	131	121	115	568
	%	60,5	39,5	51,3	48,7	100
Başarıyı Düşürür	N	16	0	8	6	30
	%	100	0	57,1	42,9	100
Hiçbir Etkisi Yoktur	N	33	19	21	29	102
	%	63,5	36,5	42	58	100
Toplam	N	250	150	150	150	700
	%	62,5	37,5	50	50	100
		P		0,006*		0,340
		X²		10,163		1,718
				0,424		2,156
				1,718		

* = p<0,01

Çizelge 14'te öğrencilerin ikamet ettiği yurt ile rekreasyon etkinliklerinin akademik başarıya etkisi hakkındaki görüşleri arasındaki ilişkiler incelendiğinde; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir (p:0,006;x²:10,163). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin akademik başarıları ele alındığında ise, bu iki grup arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır (p:0,424;x²:1,718). Bunların yanı sıra, aynı örneklemin akademik başarıları "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ile özel yurttaki kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,340 olarak hesaplanmış ve herhangi bir anlamlılık görülmemektedir.

Çizelge 15. Katılımcıların İlk ve Orta Öğrenim Süresince Boş Zaman Etkinlerinde Bulunup Bulunmadıkları Ki - Kare Testi Sonucu.

İlk ve Orta Öğrenim Süresince Boş Zaman Etkinlerinde Bulunma	İkamet Edilen Yurt											
	KYY						Özel Yurt					
	Kadın		Erkek		P	χ ²	Kadın		Erkek		P	χ ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
Müzik, Tiyatro, Halkoyunları vb.	138	55,2	76	50,7	0,379	0,774	78	52	55	36,7	0,008*	7,145
Spor	116	46,4	94	62,7	0,002*	9,948	61	40,7	104	69,3	0,000*	24,902
El Sanatları	17	6,8	15	10	0,253	1,304	34	22,7	11	7,3	0,000*	13,830
Hiç Bulunmadım	36	14,4	16	10,7	0,282	1,155	30	20	17	11,3	0,039	4,264
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

* = p<0,01

Çizelge 15' i incelediğimizde öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile ilk ve orta öğrenim süresince boş zaman etkinliklerinde bulunup bulunmadıkları arasındaki ilişkiye baktığımızda, KYY ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlene sonucunda KYY 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin ilk ve orta öğrenim süresince boş zamanlarında en çok spor etkinliklerine katıldıkları görülmüş olup anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p:0,002;χ²:9,948). Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise ilk ve orta öğrenim süresince boş zamanlarında müzik, tiyatro, halkoyunları vb. (p:0,008;χ²:7,145), spor (p:0,000;χ²:24,902) ve el sanatları (p:0,000;χ²:13,830) etkinliklerine katıldıkları arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Diğerinde ise herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Çizelge 16. Öğrencilerin Yurtta Kalmaya Başladıktan Sonra Boş Zaman Alışkanlıklarında Değişiklik Olup Olmama Ki - Kare Testi Sonucu.

Boş Zaman Alışkanlıklarındaki Değişiklik		İkamet Edilen Yurt				Toplam	
		KYK		Özel Yurt			
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek		
Etkinliklere Katılımım Arttı	N	28	14	21	29	92	
	%	66,7	33,3	42	58	100	
Etkinliklere Katılımım Azaldı	N	160	102	62	51	375	
	%	61,1	38,9	54,9	45,1	100	
Değişiklik Olmadı	N	62	34	67	70	233	
	%	64,6	35,4	48,9	51,1	100	
Toplam	N	250	150	150	150	700	
	%	62,5	37,5	50	50	100	
		P	0,698		0,299		0,000*
		X²	0,718		2,416		53,928

* = p<0,01

Çizelge 16'da katılımcıların ikamet ettiği yurt ile yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman alışkanlıklarında değişiklik olup olmama arasındaki ilişkilere baktığımızda; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman alışkanlıklarında değişiklik olup olmama arasında anlamlı bir fark görülmemiştir (p:0,698;x²:0,718). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerde de yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman alışkanlıklarında değişiklik olup olmama arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır (p:0,299;x²:2,416). Genel olarak baktığımızda aynı örneklemin, yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman alışkanlıklarında değişiklik olup olmadığının "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ve özel yurttan kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,000 olarak hesaplanmış ve anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Çizelge 17. Katılımcıların Rekreasyon Etkinliklerine Zaman Ayırabilme Durumları Ki - Kare Testi Sonucu.

Rekreasyon Etkinliklerine Zaman Ayırabilme Durumları			İkamet Edilen Yurt				Toplam
			KYK		Özel Yurt		
			Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Yaklaşık Günde	1 - 2 Saat	N	124	60	81	76	341
		%	49,6	40	54	50,7	100
	3 - 4 Saat	N	112	76	64	61	313
		%	44,8	50,7	42,7	40,7	100
	5 - 7 Saat	N	14	10	1	7	32
		%	5,6	6,7	0,7	4,7	100
	8 Saatten Fazla	N	-	4	4	6	14
		%	-	2,7	2,7	4	100
Toplam		N	250	150	150	150	700
		%	62,5	37,5	50	50	100
		P	0,024		0,162		0,010
		X ²	9,409		5,131		11,335
Yaklaşık Haftada	1 Gün	N	52	30	53	37	172
		%	20,8	20	35,3	24,7	100
	2 Gün	N	48	30	39	43	160
		%	19,2	20	26	28,7	100
	3 Gün	N	82	44	37	36	199
		%	32,8	29,3	24,7	24	100
	4 Gün	N	46	18	10	20	94
		%	18,4	12	6,7	13,3	100
	5 Gün	N	22	24	4	4	54
		%	8,8	16	2,7	2,7	100
	6 Gün	N	-	4	2	3	9
		%	-	2,7	1,3	2	100
	7 Gün	N	-	-	5	7	12
		%	-	-	3,3	4,7	100
Toplam		N	250	150	150	150	700
		%	62,5	37,5	50	50	100
		P	0,018		0,328		0,000*
		X ²	13,710		6,920		52,524

* = p<0,01

Çizelge 17'yi incelediğimizde katılımcıların ikamet ettiği yurt ile boş zaman etkinliklerine zaman ayırabilme durumları arasındaki ilişkilere baktığımızda; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin boş zaman etkinliklerine günlük zaman ayırabilme durumları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir (p:0,024;x²:9,409). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerde de boş zaman etkinliklerine günlük zaman ayırabilme durumları arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır (p:0,162;x²:5,131). Genel olarak baktığımızda aynı örneklemin, boş zaman etkinliklerine günlük zaman ayırabilme durumlarının "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ve özel yurttaki kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,010 olarak hesaplanmış ve anlamlı bir farklılık görülmemiştir.

KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin boş zaman etkinliklerine haftalık zaman ayırabilme durumları arasında da anlamlı bir fark görülmemiştir ($p:0,018;x^2:13,710$). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerde de boş zaman etkinliklerine haftalık zaman ayırabilme durumları arasında herhangi bir anlamlı farka rastlanmamıştır ($p:0,328;x^2:6,920$). Genel olarak baktığımızda aynı örneklemin, boş zaman etkinliklerine haftalık zaman ayırabilme durumlarının "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ve özel yurttaki kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,000 olarak hesaplanmış ve anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Çizelge 18. Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik Hangi Tür Etkinliklerin Bulunduğu Ki - Kare Testi Sonucu.

İkamet Ettikleri Yurtta Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik Bulunan Etkinlikler	İkamet Edilen Yurt								
	KYK				Özel Yurt				
	Kadın	Erkek	P	X ²	Kadın	Erkek	P	X ²	
Salon Sporları	N	-	-	-	-	26	12	,015	5,906
	%	-	-	-	-	68,4	31,6		
Cimnastik-Aerobik	N	-	-	-	-	22	4	0,000*	13,644
	%	-	-	-	-	84,6	15,4		
Okuma Salonu-Kütüphane	N	215	109	0,001*	10,830	58	128	0,000*	69,327
	%	66,4	33,6			31,2	68,8		
Halkoyunları	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sinema Salonu	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Müzik	N	32	12	0,137	2,206	23	12	0,048	3,914
	%	72,7	27,3			65,7	34,3		
Bilgisayar Kursu	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Satranç	N	12	14	0,075	3,170	1	-	0,317	1,003
	%	46,2	53,8			100	-		
Uzakoğu Sporları	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Masa Tenisi	N	200	128	0,179	1,807	48	48	1,000	0,000
	%	61	39			50	50		
El Sanatları	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tiyatro	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
TV Salonu	N	146	110	0,003*	9,074	125	137	0,037	4,339
	%	57	43			47,7	52,3		
Gezi-Eğlence	N	-	-	-	-	40	10	0,000*	21,600
	%	-	-	-	-	80	20		
Yabancı Dil Kursu	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Açık Spor Tesisleri (Futbol, Basketbol, Voleybol vb.)	N	112	42	0,001*	11,175	-	-	-	-
	%	72,7	27,3			-	-		
İnternet Cafe	N	18	18	0,104	2,637	-	-	-	-
	%	50	50			-	-		
Bilardo Salonu	N	15	15	0,141	2,162	-	-	-	-
	%	50	50			-	-		
Toplam	N	250	150			150	150		
	%	62,5	37,5			50	50		

* = p<0,01

Çizelge 18'de öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile yurttaki boş zamanları değerlendirmeye yönelik hangi tür etkinliklerin bulunduğu arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlenme sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurttaki boş zamanları değerlendirmeye yönelik okuma salonu-kütüphane ($p:0,001;x^2:10,830$), TV salonu ($p:0,003;x^2:9,074$) ve açık spor tesisleri ($p:0,001;x^2:11,175$) etkinlikleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir . Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise yurttaki boş zamanları değerlendirmeye yönelik jimnastik-aerobik ($p:0,000;x^2:1,644$), okuma salonu-kütüphane ($p:0,000;x^2:69,327$) ve gezi-eğlence ($p:0,000;x^2:21,600$) arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Diğerinde ise herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Çizelge 19. Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Rekreasyon Etkinliklerine Katılabilme Durumları Ki - Kare Testi Sonucu.

Katılımcıların Rekreasyon Etkinliklerine Katılabilme Durumları	İkamet Edilen Yurt								
	KYK				Özel Yurt				
	Kadın	Erkek	P	X ²	Kadın	Erkek	P	X ²	
Salon Sporları	N	-	-	-	-	24	7	0,001*	10,397
	%	-	-	-	-	77,4	22,6		
Cimnastik-Aerobik	N	-	-	-	-	13	3	0,010	6,602
	%	-	-	-	-	81,2	18,8		
Okuma Salonu-Kütüphane	N	106	64	0,958	,003	31	54	0,003*	8,684
	%	62,4	37,6			36,5	63,5		
Halkoyunları	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Sinema Salonu	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Müzik	N	20	6	0,116	2,468	10	4	0,101	2,697
	%	76,9	23,1			71,4	28,6		
Bilgisayar Kursu	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Satranç	N	16	10	0,917	0,011	-	-	-	-
	%	61,5	38,5			-	-	-	-
Uzakoğu Sporları	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Masa Tenisi	N	86	98	0,000*	36,114	31	36	0,488	0,480
	%	46,7	53,3			46,3	53,7		
El Sanatları	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Tiyatro	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
TV Salonu	N	119	71	0,959	0,003	79	105	0,002*	9,501
	%	62,6	37,4			42,9	57,1		
Gezi-Eğence	N	-	4	0,000*	6,734	23	8	0,004*	8,094
	%	-	100			74,2	25,8		
Yabancı Dil Kursu	N	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
Açık Spor Tesisleri (Futbol, Basketbol, Voleybol vb.)	N	32	10	0,053	3,753	33	21	0,071	3,252
	%	76,2	23,8			61,1	38,9		
İnternet Cafe	N	84	40	0,147	2,107	-	-	-	-
	%	67,7	32,3			-	-	-	-
Bilardo Salonu	N	18	18	0,104	2,637	-	-	-	-
	%	50	50			-	-	-	-
Hiçbir Etkinliğe Katılmıyorum	N	15	15	0,141	2,162	-	-	-	-
	%	50	50			-	-	-	-
Toplam	N	250	150			150	150		
	%	62,5	37,5			50	50		

* = p<0,01

Çizelge 19'a baktığımızda öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile yurtta boş zamanları değerlendirme etkinliklerine katılabilme durumları arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlenme sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurtta boş zamanlarında katıldıkları masa tenisi (p:0,000;x²:36,114) ve gezi-eğence (p:0,000;x²:6,734) etkinlikleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise yurtta

boş zamanlarında katıldıkları salon sporları ($p:0,001;x^2:10,397$), okuma salonu-kütüphane ($p:0,003;x^2:8,684$), TV salonu ($p:0,002;x^2:9,501$) ve gezi-eğlence ($p:0,004;x^2:8,094$) etkinlikleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir.

Çizelge 20. Yurtta Rekreyasyon Etkinliklerine Yeterince Katılıp Katılamama Ki - Kare Testi Sonucu.

Rekreyasyon Etkinliklerine Yeterince Katılıp Katılamama		İkamet Edilen Yurt				Toplam
		KYK		Özel Yurt		
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Evet, Katılabiliyorum	N	17	7	25	26	75
	%	70,8	29,2	49	51	100
Hayır, Katılamıyorum	N	233	143	125	124	625
	%	62	38	50,2	49,8	100
Toplam	N	250	150	150	150	700
	%	62,5	37,5	50	50	100
	P	0,384		0,878		0,000
	X ²	0,757		0,024		21,683

* = $p<0,01$

Çizelge 20'yi incelediğimizde öğrencilerin ikamet ettiği yurt ile kaldıkları yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılıp katılmadıkları arasındaki ilişkilere baktığımızda; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılıp katılmama arasında anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p:0,384;x^2:0,757$). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerde de ikamet ettikleri yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılıp katılmama arasında anlamlı bir farka rastlanmamıştır ($p:0,878;x^2:0,024$). Bunun yanı sıra genel olarak baktığımızda aynı örneklemin, kaldıkları yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılıp katılmadıklarının "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında, KYK ve özel yurttaki kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,000 olarak hesaplanmış ve anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Çizelge 21. Yurtta Rekreasyon Etkinliklerine Yeterince Katılamama Nedenleri Ki - Kare Testi Sonucu.

Rekreasyon Etkinliklerine Yeterince Katılamama Nedenleri	İkamet Edilen Yurt											
	KYK						Özel Yurt					
	Kadın		Erkek		P	X ²	Kadın		Erkek		P	X ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
Boş Zamanları Değerlendirme Gibi Bir Alışkanlığım Yok	-	-	-	-	-	-	5	50	5	50	0,990	0,000
Araç-Gereç ve Malzemeler Yeterli Değil	212	65,8	110	34,2	0,000*	14,251	82	58,6	58	41,4	0,003*	8,964
Etkinlikleri Düzenleyecek Yetkililerin Konu İle İlgileri Yok	123	48	133	52	0,000*	65,961	73	54,9	60	45,1	0,113	2,508
Etkinlikleri Yürütecek Çalıştırıcı Yok	186	60,8	120	39,2	0,323	0,977	58	72,5	22	27,5	0,000*	23,445
Boş Zamanlarımızı Değerlendirme İsteklerimizle İlgilenen Yok	217	63,5	125	36,5	0,060	3,526	49	48	53	52	0,570	0,323
Yurtta İstedğim Gibi Etkinlik Yok	225	61,8	139	38,2	0,733	0,116	94	47,2	105	52,8	0,062	3,484
Programları Bana Uymuyor	61	50,8	59	49,2	0,002*	9,272	18	75	6	25	0,011	6,534
Tesisler Yeterli Değil	225	70,3	95	29,7	0,000*	63,478	84	57,1	63	42,9	0,009*	6,918
Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılmayanlar	233	62	143	38			125	50,2	124	49,8		
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

* = p<0,01

Çizelge 21'e baktığımızda deneklerin ikamet ettikleri yurt ile kaldıkları yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılamama nedenleri arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlenme sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılamama nedenleri sırasıyla tesislerin yeterli olmadığı (p:0,000;x²:63,478), araç-gereç ve malzemelerin yeterli olmadığı (p:0,000;x²:14,251), etkinlikleri düzenleyecek yetkililerin konu ile ilgilerinin olmadığı (p:0,000;x²:65,961) ve programların uymadığı (p:0,002;x²:9,272) arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Özel yurttarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise ikamet ettikleri yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılamama nedenleri sırasıyla tesislerin yeterli olmadığı (p:0,009;x²:6,918), araç-gereç ve malzemelerin yeterli olmadığı (p:0,003;x²:8,964) ve etkinlikleri yürütecek çalıştırıcının olmadığı (p:0,000;x²:23,445) arasında anlamlı farklılık görülmüştür. Bunların dışında kalanlarda ise herhangi bir anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Çizelge 22. Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Düzenlenmesini İstedikleri Etkinlikler Ki - Kare Testi Sonucu.

Katılımcıların İkamet Ettikleri Yurtta Düzenlenmesini İstedikleri Etkinlikler		İkamet Edilen Yurt							
		KYK				Özel Yurt			
		Kadın	Erkek	P	X ²	Kadın	Erkek	P	X ²
Edebiyat Toplantıları	N	17	9	0,753	0,099	16	15	0,850	0,036
	%	65,4	34,6			51,6	48,4		
Müzik Etkinlikleri	N	46	28	0,947	0,004	52	29	0,003*	8,946
	%	62,2	37,8			64,2	35,8		
Yabancı Dil Kursu	N	72	46	0,692	0,157	26	41	0,038	4,324
	%	61	39			38,8	61,2		
Tiyatro Etkinlikleri	N	71	31	0,086	2,951	37	21	0,019	5,472
	%	69,6	30,4			63,8	36,2		
Doğa Yürüyüşleri	N	65	19	0,002*	10,046	24	22	0,749	0,103
	%	77,4	22,6			52,2	47,8		
Eğlence Geceleri	N	56	48	0,034	4,491	56	43	0,110	2,548
	%	53,8	46,2			56,6	43,4		
Geziler	N	68	46	0,457	0,553	46	60	0,091	2,859
	%	59,6	40,4			43,4	56,6		
Film Gösterimleri	N	64	32	0,333	0,936	30	51	0,006*	7,458
	%	66,7	33,3			37	63		
Sergiler	N	17	7	0,384	0,757	18	6	0,011	6,522
	%	70,8	29,2			75	25		
Bilgisayar Kursu	N	30	20	0,696	0,152	12	17	0,329	0,954
	%	60	40			41,4	58,6		
Halkoyunları	N	28	30	0,016	5,856	34	15	0,003*	8,806
	%	48,3	51,7			69,4	30,6		
Spor Etkinlikleri	N	115	95	0,001*	11,295	51	93	0,000*	23,558
	%	54,8	45,2			35,4	64,6		
Konser	N	84	22	0,000*	17,254	41	26	0,038	4,324
	%	79,2	20,8			61,2	38,8		
Konferans	N	17	19	0,047	3,940	7	10	0,454	0,561
	%	47,2	52,8			41,2	58,8		
Toplam	N	250	150			150	150		
	%	62,5	37,5			50	50		

* = p<0,01

Çizelge 22'de öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile yurtta düzenlenmesini istedikleri etkinlikler arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlene sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurtta düzenlenmesini istedikleri, doğa yürüyüşleri (p:0,002;x²:10,046), spor etkinlikleri (p:0,001;x²:11,295) ve konser (p:0,000;x²:17,254) etkinlikleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise yurtta düzenlenmesini istedikleri, müzik etkinlikleri (p:0,003;x²:8,946), film gösterimleri (p:0,006;x²:7,458), halkoyunları (p:0,003;x²:8,806) ve spor etkinlikleri (p:0,000;x²:23,558) arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Diğerinde ise herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Çizelge 23. Katılımcıların İkamet Ettiği Yurtlarda Bulunan Tesislerin Yeterli Kapasitede Kullanılabilmesi İçin Nelerin Gerektiği Ki - Kare Testi Sonucu.

Tesislerin Yeterli Kapasitede Kullanılabilmesi İçin Nelerin Gerektiği	İkamet Edilen Yurt											
	KYK						Özel Yurt					
	Kadın		Erkek		P	X ²	Kadın		Erkek		P	X ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
Eğitilmiş Personel	238	61,7	148	38,3	0,068	3,336	116	65,5	61	34,5	0,000*	41,684
Programların Uygun Saatlere Ayarlanması	76	61,3	48	38,7	0,738	0,112	54	72	21	28	0,000*	19,360
Öğrencilere Boş Zaman Değerlendirme Etkinliklerinin Öneminin Anlatılması	218	60,6	142	39,4	0,016	5,807	66	49,3	68	50,7	0,816	0,054
Tesislerin İşleyecek Duruma Getirilmesi	134	65,7	70	34,3	0,179	1,803	84	54,5	70	45,5	0,106	2,615
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

* = p<0,01

Çizelge 23'e baktığımızda öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile yurtlarda bulunan tesislerin yeterli kapasitede kullanılabilmesi için nelerin gerektiği arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlene sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurtlarda bulunan tesislerin yeterli kapasitede kullanılabilmesi için nelerin gerektiği arasında herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise yurtlarda bulunan tesislerin yeterli kapasitede kullanılabilmesi için eğitilmiş personel (p:0,000;x²:41,684) ve programların uygun saatlere ayarlanması (p:0,000;x²:19,360) arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Diğerinde ise herhangi bir anlamlılık tespit edilmemiştir.

Çizelge 24. Yurdun Dışında Rekreasyon Etkinliklerine Katılıp Katılmama Ki - Kare Testi Sonucu.

Yurdun Dışında Rekreasyon Etkinliklerine Katılıp Katılmama Durumu		İkamet Edilen Yurt				Toplam
		KYK		Özel Yurt		
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Evet, Katılıyorum	N	233	135	106	129	603
	%	63,3	36,7	45,1	54,9	100
Hayır, Katılmıyorum	N	17	15	44	21	97
	%	53,1	46,9	67,7	32,3	100
Toplam	N	250	150	150	150	700
	%	62,5	37,5	50	50	100
		P	0,253		0,001*	
		X²	1,304		10,390	
					26,823*	

* = p<0,01

Çizelge 24 incelendiğinde, katılımcıların ikamet ettikleri yurt ile kaldıkları yurdun dışında herhangi bir boş zaman değerlendirme etkinliğine katılıp katılmama arasındaki ilişkiye baktığımızda; KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin ikamet ettikleri yurdun dışında herhangi bir boş zaman değerlendirme etkinliğine katılıp katılmama arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (p:0,253;x²:23,445). Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ikamet ettikleri yurdun dışında herhangi bir boş zaman değerlendirme etkinliğine katılıp katılmama arasında ise anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (p:0,001;x²:10,390). Bu tablonun geneline baktığımızda, aynı örneklemin kaldığı yurdun dışında herhangi bir boş zaman değerlendirme etkinliğine katılıp katılmamalarının "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında KYK ve özel yurttaki kalan öğrenciler arasında farklılık p değeri 0,000 olarak hesaplanmış ve anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Çizelge 25. Yurdun Dışında Katılınan Etkinlik Türleri Ki - Kare Testi Sonucu.

Yurdun Dışında Katılınan Etkinlik Türleri	İkamet Edilen Yurt											
	KYK				Özel Yurt							
	Kadın		Erkek		P	X ²	Kadın		Erkek		P	X ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
Spor	116	52,7	104	47,3	0,000*	26,402	64	38,6	102	61,4	0,002*	9,802
Müzik	83	60,1	55	39,9	0,328	0,955	51	56	40	44	0,007*	7,175
Tiyatro	53	73,6	19	26,4	0,043	4,085	20	40	30	60	0,413	0,669
Sinema	106	64,6	58	35,4	0,638	0,222	39	42,9	52	57,1	0,582	0,303
Eğlence	75	51,4	71	48,6	0,000*	14,868	47	50	47	50	0,218	1,515
Bilgisayar Kursu	35	58,3	25	41,7	0,381	0,766	9	50	9	50	0,664	0,189
Yabancı Dil Kursu	63	70	27	30	0,130	2,292	15	31,2	33	68,8	0,031	4,677
Güzel Sanatlar	21	61,8	13	38,2	0,844	0,039	17	58,6	12	41,4	0,118	2,440
Etkinliğe Katılmayanlar	17	53,1	15	46,9			44	67,7	21	32,3		
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

* = p<0,01

Çizelge 25'te araştırma gruplarının ikamet ettikleri yurt ile yurdun dışında katıldıkları etkinlik türleri arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlenme sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurdun dışında katıldıkları etkinlik türleri sırasıyla spor (p:0,000;x²:26,402) ve eğlence (p:0,000;x²:14,868) arasında anlamlı farklılık görülmektedir. Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlı farklılığa rastlanmamıştır. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise yurdun dışında katıldıkları etkinlik türleri sırasıyla spor (p:0,002;x²:9,802) ve müzik (p:0,007;x²:7,175) arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğerlerinde ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır.

Çizelge 26. Yurdun Dışında Katılınan Etkinlik Türlerine En Çok Nerelerde Katıldıkları Ki - Kare Testi Sonucu.

Etkinlik Türlerine Katılma Yerleri	İkamet Edilen Yurt											
	KYK						Özel Yurt					
	Kadın		Erkek		P	X ²	Kadın		Erkek		P	X ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
Özel Tesislerde	185	60,5	121	39,5	0,012	6,386	78	47,3	87	52,7	0,306	1,050
Kamuya Ait Tesislerde	54	49,1	56	50,9	0,000	13,667	24	45,3	29	54,7	0,977	0,001
Okulumuzun Tesislerinde	111	59,7	75	40,3	0,143	2,143	47	45,2	57	54,8	0,981	0,001
Katılmayanlar	17	53,1	15	46,9			44	67,7	21	32,3		
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

Anlamlılık Değeri: $p < 0,01$

Çizelge 26'da öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile yurdun dışında katıldıkları etkinlik türlerine en çok nerelerde katıldıkları arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlenme sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin yurdun dışında katıldıkları etkinlik türlerine en çok kamuya ait tesislerde katıldıkları görülmüş olup anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p:0,000;x^2:13,667$). Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise yurdun dışında katıldıkları etkinlik türlerine en çok nerelerde katıldıkları arasında anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Çizelge 27. Katılımcıların, Katıldıkları Rekreasyon Etkinliklerini Hangi Nedenlerle Seçtikleri Ki - Kare Testi Sonucu.

Seçme Nedenleri	İkamet Edilen Yurt											
	KYK						Özel Yurt					
	Kadın		Erkek		P	χ ²	Kadın		Erkek		P	χ ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
En İyi Yapabildiğim ve Yeteneklerime Uygun Olduğu İçin	107	58,2	77	41,8	0,097	2,748	96	55,8	76	44,2	0,020	5,451
Arkadaşlarla Birlikte Olabiliyorum	135	63,7	77	36,3	0,605	0,268	83	49,7	84	50,3	0,907	0,014
Fazla Para Harcamamı Gerektirmiyor	8	25	24	75	0,000*	20,870	24	63,2	14	36,8	0,083	3,013
Yurtta Başka Etkinlik Yok	209	60,8	135	39,2	0,074	3,189	71	52,6	64	47,4	0,417	0,660
Etkinliklere Katılmamı Engelleyecek Çevre ve Aile Baskısı Yok	24	80	6	20	0,040	4,238	20	71,4	8	28,6	,017	5,672
Etkinlik Merkezine Kolayca Ulaşabiliyorum	33	53,2	29	46,8	0,101	2,693	17	81	4	19	0,003*	8,653
Güzel Bir Ortamda Etkinlik Yapabileceğim Tesis-Araç-Gereç Müsait Olduğundan	31	59,6	21	40,4	0,645	0,212	24	58,5	17	41,5	0,239	1,384
Programları Bana Uymuyor	29	72,5	11	27,5	0,168	1,896	23	71,9	9	28,1	0,009*	6,856
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

* = p<0,01

Çizelge 27'de araştırma gruplarının ikamet ettikleri yurt ile katıldıkları boş zaman etkinliklerini hangi nedenlerle seçtikleri arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlenme sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin katıldıkları boş zaman etkinliklerini seçme nedenleri fazla para harcamamı gerektirmiyor (p:0,000;x²:20,870) arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtlarda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise katıldıkları boş zaman etkinliklerini seçme nedenleri etkinlik merkezine kolayca ulaşabiliyorum (p:0,003;x²:8,653) ve programları bana uymuyor (p:0,009;x²:6,856) arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğerlerinde ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır.

Çizelge 28. Rekreasyon Etkinliklerinin Tamamı Dikkate Alındığında Katılımcılardaki Etkisinin Ki - Kare Testi Sonucu.

Boş Zaman Etkinliklerinin Bıraktığı Etki	İkamet Edilen Yurt											
	KYK						Özel Yurt					
	Kadın		Erkek		P	X ²	Kadın		Erkek		P	X ²
	N	%	N	%			N	%	N	%		
Dinlendirici Buluyorum	89	69	40	31	0,064	3,424	59	51,8	55	48,2	,634	,226
Çevrem Genişliyor	65	59,1	45	40,9	0,386	0,752	20	33,3	40	66,7	0,004*	8,333
Eğlenceli ve Heyecan Verici Buluyorum	73	67,6	35	32,4	0,201	1,637	29	39,7	44	60,7	0,044	4,073
Derslerin Baskısından Kurtuluyorum	70	59,3	48	40,7	0,396	0,721	32	42,7	43	57,3	0,142	2,151
Eğitici Buluyorum	84	70	36	30	0,043	4,114	47	58,8	33	41,2	0,068	3,341
Mutlu Edici ve Zevk Verici Buluyorum	84	62,2	51	37,8	0,935	0,007	68	55,7	54	44,3	0,100	2,708
Rahatlatıcı ve Can Sıkıntılarında Uzaklaştırıcı Buluyorum	87	58,8	61	41,2	0,239	1,384	63	47,7	69	52,3	0,485	0,487
Sağlığıma Olumlu Etki Yapıyor	15	40,5	22	59,5	0,004*	8,389	33	56,9	25	43,1	0,242	1,368
Farklı Yaşantılar Buluyorum	29	50	29	50	0,033	4,522	23	57,5	17	42,5	0,308	1,038
İnsanlarla Daha Kolay İletişim Kurabiliyorum	56	62,2	34	37,8	0,951	0,004	17	53,1	15	46,9	0,708	0,140
Sosyal Statü Sağlıyorum	98	66,7	49	33,3	0,189	1,722	59	51,8	55	48,2	0,634	0,226
Toplam	250	62,5	150	37,5			150	50	150	50		

* = p<0,01

Çizelge 28'de araştırma gruplarının ikamet ettikleri yurt ile boş zaman etkinliklerinin tümünü düşündüklerinde bu etkinliklerin genellikle onlarda nasıl bir etki bıraktığı arasındaki ilişkiyi incelediğimizde, KYK ve özel yurtlar ele alınmış olup ki-kare testi ile çözümlenmiştir. Bu çözümlene sonucunda KYK 'da kalan kadın ve erkek öğrencilerin boş zaman etkinliklerinin onlarda bıraktığı etki sağlığıma olumlu etki yapıyor (p:0,004;x²:8,389) arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ancak diğerlerinde herhangi bir anlamlılık görülmemektedir. Özel yurtda kalan kadın ve erkek öğrencilerin ise boş zaman etkinliklerinin onlarda bıraktığı etki çevrem genişliyor (p:0,004;x²:8,333) arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Diğerlerinde ise herhangi bir farklılığa rastlanmamıştır

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, bulgular kısmındaki verilerin istatistiksel analiziyle ortaya çıkan sonuçlara yer verilmiştir. Bununla birlikte araştırmmanın sonucuna uygun bazı öneriler yer almaktadır.

5.1. Sonuçlar

Araştırmanın bu kısmında, araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda belli sonuç ifadelerine yer verilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre; Araştırmaya katılan öğrencilerin, genelde günde 3-4 saat boş zamanlarının kaldığı (Bu bulgu, Balcı'nın (2003) "Ankarada'ki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerinin Katılımlarının Araştırılması" adlı çalışmasıyla paralellik göstermektedir.), boş zamanlarının yetersiz olduğu ve boş zamanları değerlendirmenin akademik başarıyı arttırdığı sonucuna varılmıştır. Sabbağ ve Aksoy (2011), Tekin ve diğ. (2008), Özmeden (1997), Aslan ve Karaküçük'ün (1997) yaptıkları benzer çalışmalarda da boş zamanları değerlendirmenin akademik başarıyı arttırdığı sonucu ortaya çıkmıştır (Çizelge 2).

Katılımcıların ilk ve orta öğrenim süresince boş zaman etkinliği olarak genellikle spor, müzik, tiyatro, halkoyunları vb. etkinliklerde buldukları ve yurtta kalmaya başladıktan sonra etkinliklere katılımlarının azaldığı görülmüştür. Bu durum yurtlarda serbest zamanların değerlendirilmesine yönelik sorunların yurt şartlarından kaynaklandığının bir göstergesidir. Sabbağ ve Aksoy (2011), Tekin ve diğ. (2008), Özmeden (1997), Aslan ve Karaküçük'ün (1997) yaptıkları benzer çalışmalarda da öğrencilerin yurtta kalmaya başladıktan sonra rekreasyon alışkanlıklarında genellikle olumsuz değişimler olduğu ve etkinliklere katılımlarının azaldığı belirlenmiştir (Çizelge 3).

Öğrencilerin boş zaman etkinliklerine ağırlıklı olarak günde 1-2 ve 3-4 saat ayırabildikleri, haftada ise sırasıyla 3, 1 ve 2 gün ayırabildikleri sonucuna varılmıştır (Çizelge 4).

Katılımcıların ikamet ettikleri yurttaki boş zamanları değerlendirmeye yönelik genelde televizyon salonu, okuma salonu-kütüphane ve masa tenisi etkinliklerinin olduğu ve ağırlıklı olarak yine aynı etkinliklere katılabildikleri görülmüştür. Üstelik öğrencilerin okuma salonu-kütüphaneden faydalanma amaçlarının boş zamanlarını değerlendirmekten çok, ders çalışmaya yönelik olduğu söylenebilir. Diğer etkinlik türlerine verilen cevapların ise çok düşük oranda olması beraberinde şu yorumu getirmektedir; bu etkinlikler ya yurtlarda hiç yoktur ya da öğrencilerin haberi olacak kadar yaygın değildir (Çizelge 5).

Araştırmaya katılan öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılamadıkları görülmüş olup, boş zaman etkinliklerine yeterince katılamamalarının başlıca nedenleri olarak da, yurttaki istedikleri gibi etkinliklerin olmadığı, yeterli tesisin olmadığı, araç-gereç ve malzemelerin yeterli olmadığı ve boş zamanları değerlendirme istekleriyle ilgilenen kimsenin olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuç, Özmaden (1997), Aslan ve Karaküçük'ün (1997) yaptıkları benzer çalışmalarla paralellik göstermektedir (Çizelge 6).

Katılımcıların ikamet ettikleri yurttaki düzenlenmesini istedikleri etkinlikler, başlıca spor etkinlikleri, geziler ve eğlence geceleri olarak görülmüştür (Çizelge 7).

Öğrencilerin ikamet ettiği yurtlarda bulunan tesislerin yeterli kapasitede kullanılabilmesi için, eğitilmiş personelin olması, öğrencilere boş zaman değerlendirme etkinliklerinin önemini anlatılması ve bulunan tesislerin işleyecek duruma getirilmesi sonucuna varılmıştır (Çizelge 8).

Araştırmaya katılan öğrenciler boş zaman etkinliklerini genellikle yurdun dışında ve özel tesislerde geçirdikleri, ağırlıklı olarak da spor etkinliklerine katıldıkları ortaya çıkmıştır. Özmeden (1997), Aslan ve Karaküçük'ün (1997) yaptıkları çalışmalarda da öğrenciler rekreatif etkinliklere yurdun dışında ve ağırlıklı olarak özel tesislerde katıldıkları görülmüştür (Çizelge 9).

Öğrenciler, katıldıkları boş zaman etkinliklerini genelde, yurttan başka etkinliğin olmadığı, arkadaşlarıyla beraber olabildikleri, en iyi yapabildikleri ve yeteneklerine uygun olduğu için seçtiklerini belirtmişlerdir. Aslan ve Karaküçük'ün (1997) yaptığı benzer çalışma da bu sonuçla paralellik göstermektedir (Çizelge 10).

Boş zaman etkinliklerinin araştırmaya katılan öğrenciler üzerinde; rahatlatıcı ve can sıkıntılarını uzaklaştırıcı, sosyal statü sağladığı, mutlu edici, zevk verici ve dinlendirici etkilerinin olduğu görülmüştür (Çizelge 11).

Öğrencilerin ikamet ettikleri yurt ile günde kaç saat boş zamanlarının kalıp kalmadığı (Çizelge 12) ve boş zamanlarının yeterli olup olmadığı arasında (Çizelge 13) herhangi bir anlamlılık bulunmamıştır.

KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin boş zamanları değerlendirmenin akademik başarıya etkisinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Özel yurtlarda ve genel olarak baktığımızda ise herhangi bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir (Çizelge 14).

KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrenciler ilk ve ortaöğretim süresince boş zamanlarında genellikle spor etkinliklerinde buldukları arasında anlamlı farklılık görülürken, özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrenciler ise spor, müzik, tiyatro, halkoyunları vb. ve el sanatları etkinliklerinde buldukları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Çizelge 15).

KYK ve özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman alışkanlıklarında değişiklik olup olmama ilişkisi sonucunda anlamlı bir fark ortaya çıkmazken, genel olarak bakıldığında ise, yurttan kalmaya başladıktan sonra boş zaman alışkanlıklarında değişiklik olup olmadığının KYK ve özel yurtlarda ikamet eden "kadın ve erkek"e göre karşılaştırıldığında anlamlı bir fark görülmektedir (Çizelge 16).

Katılımcıların boş zaman etkinliklerine günlük zaman ayırabilme durumları arasında herhangi bir farklılık görülmez iken, haftalık zaman ayırabilme durumları arasında ise genel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (Çizelge 17).

Öğrencilerin ikamet ettikleri yurttan boş zamanları değerlendirmeye yönelik hangi tür etkinliklerin bulunduğu arasındaki ilişkide, KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin okuma salonu-kütüphane, televizyon salonu ve açık spor tesisleri arasında anlamlı farklılık bulunurken, özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin ise, jimnastik-aerobik, okuma salonu-kütüphane ve gezi-eğlence arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır (Çizelge 18). Katılımcıların ikamet ettikleri yurttan boş zamanları değerlendirme etkinliklerine katılabilme durumlarına baktığımızda, KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin masa tenisi ve gezi-eğlence, özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin ise, salon sporları, okuma salonu-kütüphane, televizyon salonu ve gezi-eğlence etkinliklerine katıldıkları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Çizelge 19).

KYK ve özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin yurttan boş zaman etkinliklerine katılıp katılmama arasında herhangi bir anlamlı fark bulunmazken, genel olarak baktığımızda anlamlı farklılık görülmektedir (Çizelge 20). Etkinliklere yeterince katılmama nedenlerine baktığımızda ise, KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin araç-gereç ve malzemelerin yeterli olmadığı, etkinlikleri düzenleyecek yetkililerin konuyla ilgilerinin olmadığı, programlarının uymadığı ve tesislerin yeterli olmadığı

arasında anlamlı farklılıklar tespit edilirken, özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin ise yurttaki boş zaman etkinliklerine yeterince katılmama nedenleri, araç-gereç ve malzemelerin yeterli olmadığı, etkinlikleri yürütecek çalıştırıcıların olmadığı ve tesislerin yeterli olmadığı arasında anlamlı farklılıklar görülmüştür (Çizelge 21).

KYK' da ikamet eden öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki düzenlenmesini istedikleri doğa yürüyüşleri, spor ve konser etkinlikleri arasında anlamlı farklılık tespit edilirken, özel yurtlara kalan öğrencilerin ise, müzik etkinlikleri, film gösterimleri, halkoyunları ve spor etkinlikleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Çizelge 22).

KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin ikamet ettikleri yurttaki bulunan tesislerin yeterli kapasitede kullanılabilmesi için nelerin gerektiği ile ilgili herhangi bir anlamlı farklılık bulunmazken, özel yurtlarda ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin eğitilmiş personel ve programların uygun saatlere ayarlanması arasında anlamlı farklılık ortaya çıkmıştır (Çizelge 23).

Öğrencilerin yurdun dışında herhangi bir boş zaman değerlendirme etkinliğine katılıp katılmama arasındaki ilişkiye bakıldığında, KYK' da herhangi bir anlamlı farklılık görülmez iken, özel yurtlarda ve genel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir (Çizelge 24). Yurdun dışında katılınan etkinlik türlerine bakıldığında, KYK' da spor ve eğlence, özel yurttaki ise, spor ve müzik etkinlikleri arasında anlamlı farklılık görülmüştür (Çizelge 25). Yurdun dışında katılınan etkinlik türlerine KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrenciler kamuya ait tesislerde katıldıkları arasında anlamlı farklılık görülürken, özel yurtlarda ise herhangi bir anlamlı farklılık görülmemektedir (Çizelge 26). KYK' da ikamet eden katılımcıların katıldıkları boş zaman etkinliklerini seçme nedenleri; fazla para harcamamı gerektirmiyor arasında anlamlı farklılık bulunurken, özel yurttaki ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin ise, etkinlik merkezine kolayca ulaşabiliyorum ve programları bana uyuyor arasında anlamlı farklılık bulunmuştur (Çizelge 27).

Boş zaman etkinliklerinin yurtlarda ikamet eden öğrenciler üzerindeki etkilerine bakıldığında, KYK' da ikamet eden kadın ve erkek öğrencilerin sağlığına olumlu etki yapıyor arasında anlamlı farklılık tespit edilirken, özel yurtlarda ise, çevrem genişliyor arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir (Çizelge 28).

5.2. Öneriler

Araştırma sonucunda ortaya çıkan sonuçlar çerçevesinde tesislerin yetersizliği, araç-gereç ve malzemelerin yetersizliği, yetkililerin konuyla ilgilerinin olmayışı ve etkinlikleri düzenleyecek alanında uzman personellerin olmayışı başlıca öne çıkan sorunlardır. Ortaya çıkan bu sorunlar, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) ile Özel Yurtların bünyelerinde ikamet eden öğrencilerin Rekreatif olarak taleplerini karşılamakta yetersiz olduklarını göstermektedir. Öğrenciler boş zamanlarını kendi talepleri doğrultusunda geçirebilmeleri için ortaya çıkan bu olumsuz nedenlerin, eksikliklerin biran önce giderilmesi ve kültürel, sanatsal, sporsal vb. alanlarda öğrencilerin taleplerine cevap verebilecek çeşitli etkinliklerin düzenlenmesi, özellikle ailelerinden uzak olan Yükseköğrenim gençliğinin enerjisini olumlu yönde kullanmasını sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Abadan, N. (1961). Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri. Ankara: *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayını. No: 135*, s: 1-25.
- Aksen, A. (1984). Açık Hava Rekreasyonunda Bazı Temel Kavramlar ve Özellikleri. İstanbul: *İstanbul Üniversitesi Orman Fak. Dergisi. No: B-1*, c:34, s:140-149.
- Aktuna, Y. (1988) Gençlik Döneminde Benlik ve Kişilik Gelişimi. I. Milletler Arası Gençlik Kongresi. Konya: *Selçuk Üniversitesi Yayınları. No:48*, s: 65.
- Aktuna, Y. (1988). Gençlik Döneminde Toplumsallaşma ve Kuşak Çatışması. II. Milli Gençlik Kongresi. Konya: *Selçuk Üniversitesi Yayınları. No:44*, s:30-32.
- Aslan, S., Karaküçük, S. (1997). "Devlet Yurtlarında Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreasyonel Sorunları (Ankara İli Örneği)" *Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi II, sayı 3*, s. 51-71.
- Balcı, V. (2003). Ankarada'ki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerinin Katılımlarının Araştırılması. *Milli Eğitim Dergisi, Bahar 2003, Sayı:158*, Sayfa 1-9 , Ankara.
- Baltaş, A. ve Baltaş, Z. *Stres ve Başa Çıkma Yolları*. (14. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi: 295, s: 266-267.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime Giriş*. Ankara: Kadioğlu Matbaası. s: 167-168.
- Behavior, M. J. (1980). A Conceptual Model of Leisure-Time Choice Behavior. *Journal of Leisure Research* Vol: 13, p: 120.
- Bishop, D. W. and Ikeda, M. (1970). Status and Role Factors in The Leisure Behavior of Different Occupations Socioloev and Social Research. p: 191.
- Butler, G. (1968). Introduction to Community Recreation 4th ed. Me Grow- Hill Book Comp. Newyork. p: 14.
- Clawson, M. K. (1971). Economics of Our Door Recreation The Johns Hopkins Press Baltimore and London. p: 2.
- Candal, R. (1979). Social İnterakction Affect and Leisure Journal Of Leisure Research Vol: 11, No: 23, p: 169.
- Çelebi, N. (1991). Gene ve Kültürel Bütünleşme. Ankara: *T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Aile Yayınları. No: 2*, s: 391.

- Demiray, U. (1987). Açık Öğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Eğilimleri. Eskişehir: *Anadolu Üniversitesi Yayınları*. No:252, s:8-13.
- Dottavio, L. D. (1980). The Sodal Group Variable İn Recreation Particition. *Studies Journal of Ldsure Reseach Vol:12, No:4*, p:255.
- Dumazedier, J. (1990). *Boş Zaman ve Kültür. Türk Yurdu Dergisi*. (Çev: E. Topbaş) c:10, No:38, s: 61-63. Ankara. (Orijinal makalenin yayım tarihi, 1970).
- Dumazedier, J. (1968). Leisure” Encvclopedia of Social Sciences McMillion Co and Free Press USA. p: 251.
- Eren, E. (1991). Yönetim ve Organizasyon. İstanbul: *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi*. Yayın No: 236, s:95.
- Ertürk, S. (1984). Eğitimde Program Geliştirme. (5. Basım). Ankara: *Yelken-tepe Yayınları*. No:4, s:12.
- Gökçe, B. (1971). Gecekondu Gençliği. Ankara: *Hacettepe Üniversitesi Yayınları*. s: 17.
- Gökçe, B. (1984). Orta öğrenim Gençlerinin Beklentileri ve Sorunları. Ankara: *Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları*. s:5-17.
- Gökmen, H., Açıklın, A., Koyuncu, N., ve Soyder, Z. (1985). Yüksek Öğrenim Öğrencilerinin Serbest Zaman Etkinlikleri Kendilerini Gerçekleştirme Düzeyleri. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi. s:10,20,22,86.
- Güler, S. (1990). Orman İçi Rekreasyon Potansiyelinin Saptanması İçin Gerçekleştirilen Bir Değerlendirme Yöntemi. *İstanbul: İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, Seri: A, c: 40, sayı: 2, s: 132-140*.
- Güler, S. (1978). Turizm Sosyolojisi. Ankara: *Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Yayını*. s: 17-21.
- Hazar, A. (1999). Turizm İşletmelerinde Animasyon. Ankara: Detay Yayıncılık. s: 25-30.
- Hicter, M. (1968). Bos Zaman Değerlendirme Politikası. *Boş Zaman Değerlendirme Semineri. Akgün Matbaası. İstanbul*. s: 110.
- Holman, T. B., and Eppersent. (1984). Family and Leisure a Rewiew of The Literature With Research Recommendations. *Journal of Leisure Research Vol:16, No:4*, p: 277-279.

- Horna, J. L. A. (1989). The Leisure Component of The Parental Role. *Journal of Leisure Research Vol:21, No:2*, p: 228-241.
- Howard, D.R., and Madnigal, R. (1990). Who Makes The Decision The Parent or The Child? The Perceived Influence of Parents and Children on The Purchase of Recreation Services. *Journal of Leisure Research Vol: 22, No: 2*, p: 125.
- Hull, R. B., (1990). Mood As a Product of Leisure; Causes and Consequences. *Journal of Leisure Research Vol: 22, No: 2*, p: 101.
- I. Gençlik Şurası. (1989). "Raporlar, Görüşmeler, Kararlar" İstanbul: *Milli Eğitim Basımevi*. s: 250-252.
- İspiroğlu, N. (1990). Çağdaş Eğitimden Ne Anlıyoruz? *Yaratıcı Toplumda Sağlıklı Eğitim*. s: 13.
- Irving, M. Z. (1987). Ideology and The Development of Sociological Theory Third Ed. *Englewood Cliff Prentice Hall*. p: 155.
- Karaküçük, S. (1999). Rekreasyon, Boş Zamanları Değerlendirme, Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma. *Seren Matbaacılık Yayınları*.
- Karaküçük, S. (1997). Rekreasyonda Boş Zamanları Değerlendirme, Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma. *Geliştirilmiş 2. Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi*. s: 6,54.
- Karaküçük, S. (1995). Rekreasyon, Boş Zamanları Değerlendirme, Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma. *Seren Ofset, Ankara*, s:3-5, 15, 44, 70, 85, 214.
- Karaküçük, S. (1993). Rekreasyonun Çalışma Verimine Etkisi. *Kayseri: II. Yüksek İrtifa ve Spor Bilimleri Kongresi. 5-7 Kasım 92 Bildirileri Kitabı*. s: 39-47.
- Karaküçük, S. (1992). Sporun Rekreatif Fonksiyonları. *Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. c:8, no:1*, s: 156-158.
- Keenan, K. (1996). Zamanı Doğru Kullanma. *Ankara: Remzi Kitabevi. Seri 5-6*, s: 29-30.
- Kelly, R. J. (1976). Leisure as a Compensation Forwork Restraint. *Sociology of Leisure, Vol:8*, p:137.
- Kelly, R. J. (1980). Out Door Recreation Participation a Comparative Analysis *Leisure Science. No:3*, p: 129-154.
- Kelly, R. J. (1974-1980). Socialization To word Leisure A. Developmental Approach. *Journal of Leisure Research*. p:187-192.

- Komisyon. "Gençliğin Serbest Zaman Faaliyetleri" Ankara: *I. Gençlik Sorası Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları Yayını*. s:1, 3, 4, 9.
- Kongar, E. (1979). Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği. Ankara: *Bilgi Yayınevi*. s: 37.
- Köknel, Ö. (1987). İnsanı Anlamak. İstanbul: *Altın Kitaplar Yayınevi*. 3. Baskı. s: 311-320.
- Köknel, Ö. (1973). *Türk Toplumunda Bugünün Gençliği*. İstanbul: I. Baskı. s: 48-49.
- Matras, J. (1984). Social in Eequality Stratification and Mobility. *Second Ed. Prentice Hall Inc. Englewood Cliff. No: 1*, s: 128.
- Müştigil, S. (1993). Dinence ve Turizm İlişkisi. İstanbul: *Boğaziçi Üniversitesi Yayını*. s: 63.
- Orthner, D. K., and Mancini, J. A. (1990). Leisure Impacts An Family Interaction and Cohesion. *Journal of Leisure Research Vol: 22, No: 2*, p: 125,126, 132.
- Özenkaya, Ö. (1980). Toplumbilim Terimleri Sözlüğü. Ankara: *Türk Dil Kurumu.Yayını*. 2. Baskı. s: 17, 18.
- Özmaden, M. (1997) "Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunda İkamet Eden Öğrencilerin Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Sorunları Üzerine Bir Araştırma (Çanakkale İli Örneği)" Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı*, s.22. Ankara.
- Porker, S. (1971). The Future of Work and Leisure Mac Gibbon and Keen USA. p: 27.
- Porker, S. (1985). Recreation Executive Report USA, Virginia. p: 22-23.
- Rapaport, R., and Rapaport, R. N. (1976). Leisure and The Family Life-Cycle. *Routledg Kegan Paul Boston*. p: 41, 42, 112.
- Sabbağ, Ç., Aksoy, E. (2011). "Üniversite Öğrencileri ve Çalışanların Boş Zaman Etkinlikleri (Adıyaman Örneği)" *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, yıl.3, sayı.4, s.10-23.
- Samdahl, P. M. (1992). Leisure in Our Lives; Exploring The Common Leisur Occosion. *Journal of Leisure Research Vol: 24, No:1*, s: 30.

- Tekin, M., Yıldız, M., Akyüz, M., Uğur, O. A. (2008) "Karaman Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunda Kalan Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılım ve Beklentilerinin İncelenmesi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), s:121-135.
- Tezcan, M. (1994). Boş Zamanları Değerlendirme Sosyolojisi. Ankara: *Atilla Kitabevi*. s: 80-90.
- Tezcan, M. (1991). Eğitim Sosyolojisi. Ankara: *Ankara Üniversitesi Edebiyat Bilimleri Fakültesi Yayınları*. 6.Baskı s: 40, 53,143, 238.
- Tezcan, M. (1982). Sosyolojik Açından Boş Zamanların Değerlendirilmesi. Ankara: *Ankara Üniversitesi Edebiyat Bilimleri Fakültesi Yayınları*. No: 116, s: 130, 133, 145, 149, 182-187.
- Ünver, Ö. (1986). 12-24 Yaş Gençlerin Sosyo-Ekonomik Sorunları. Ankara: *Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları*. s: 237-243.
- Wilson, J. (1980). Sociology of Leisure. *Annual Review of Sociology*. Vol: 6, p: 21.
- Zorlu, E. (2002). Türkiye'de Rekreasyona Bakış, Gelişimi ve Beklentiler. Antalya: *27-29 Ekim 7. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi Panel Kitabı*. s: 185-194.
- Zorlu, E. (1973). Boş Zamanlar Sorunu. *Gençlik Lideri El Kitabı*. Ankara: *Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayını*. s: 86.

EKLER**REKREASYON FAALİYETLERİNİ DEĞERLENDİRME ANKETİ**

Sevgili Arkadaşlar;

Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Programı dâhilinde gerçekleştirmeye çalıştığımız "Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Yurtları'nda ve Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Özel Yurtlarda İkamet Eden Kadın ve Erkek Öğrencilerin Boş Zamanlarını Değerlendirme (Balıkesir İli Örneği)" sorunlarına yönelik araştırmamız için sizlerin görüşlerine ihtiyaç duymaktayız.

Bu konuda anketimde vereceğiniz samimi ve içten cevaplarınız için şimdiden teşekkür ederiz.

Saygılarımla
Ekrem ÖKSÜZ

Boş Zaman: Okula gidiş-geliş, okulda geçen zorunlu süre ve yaşamamız için gerekli (Uyku, Yemek, Temizlik vb.) eylemler için ayırdığımız süre dışında kalan ve bağımsız kullanılan zaman dilimidir.

Boş Zamanı Değerlendirme: Boş zamanın severek ve isteyerek seçilen çeşitli etkinliklerle değerlendirilmesidir. (Müzik, Spor, Tiyatro vb.)

1. Cinsiyetiniz?   Bayan   Erkek
2. Kaç Yaşındasınız?   17-20   21-23   24-26   27 ve Üzeri
3. Yetiştirdiğiniz Çevre?   Metropol   Kent   İlçe
                                          Kasaba   Köy

4. Babanızın Eğitim Durumu?

- Okur Yazar Değil   İlkokul   Ortaokul
 Lise   Üniversite   Lisansüstü

5. Annenizin Eğitim Durumu?

- Okur Yazar Değil   İlkokul   Ortaokul
 Lise   Üniversite   Lisansüstü

6. Hangi Tür Lisede Öğrenim Gördünüz?

- Düz Lise   Özel Lise   Anadolu veya Fen Liseleri
 İmam Hatip Lisesi   Meslek Liseleri (Ticaret, Endüstri Meslek vb.)
 Süper Lise   Yabancı Dil Ağırlıklı Lise
 Askeri Lise   Güzel Sanatlar Lisesi

7. İlk ve Orta Öğrenim Yıllarında Yatlı Yurtta Kaldınız mı?

- Evet   Hayır

8. Bir İşte Çalışıyor musunuz?

- Çalışmıyorum   Yalnız Hafta Sonu Çalışıyorum
 Yarım Gün Çalışıyorum   Haftada Birkaç Gün Çalışıyorum
 Kısmen Kendi İşimde Çalışıyorum( ) El Emeği Değerlendiriyorum
 Yazları Çalışıyorum

9. Ekonomik Olarak Yaşam Standardınız Nasıl?

- Çok İyi (İstediğim Gibi Para Harcayabiliyorum)
 İyi (İhtiyaçlarımı Karşulamakta Güçlük Çekmiyorum)
 Orta (Ancak İhtiyaçlarımı Karşılatabiliyorum)
 Zayıf (İhtiyaçlarımı Tam Karşılatabiliyorum)
 Çok Zayıf (İhtiyaçlarımı Karşulamakta Güçlük Çekiyorum)

10. Öğreniminizi Hangi Fakülte/Yüksekokul/Meslek Yüksekokulu'na Bağlı Olarak Sürdürüyorsunuz?

- Eğitim Fakültesi
- Fen Edebiyat Fakültesi
- Mühendislik Mimarlık Fakültesi
- Turizm İşletmeciliği ve Otelciliği Y.O
- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
- Güzel Sanatlar Fakültesi
- İdari İktisadi Bilimler Fakültesi
- Sağlık Yüksekokulu
- Meslek Yüksekokulu
- Tıp Fakültesi

11. Size Göre Boş Zamanları Değerlendirmenin Akademik Başarıya Etkisi Nasıl Olur?

- Başarıyı Arttırır   Başarıyı Düşürür   Hiçbir Etkisi Yoktur

12. İkamet Ettiğiniz Yurt Türü?

- Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Özel Yurt
- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu

13. Ne Kadar Süredir Yurtta Kalıyorsunuz?

- 1 Ay–1 Yıl   2–4 Yıl   5 Yıl ve Fazlası

14. Üniversitenizdeki Ders Saatleriniz ve Yapmak Zorunda Olduğunuz Diğer Aktiviteler (Uyku, Beslenme, Temizlik, Okula Gidiş-Geliş vb.) Dışında Ortalama Günde Kaç Saat Boş Zamanınız Kalmaktadır?

- Zaman Kalmıyor   1-2 Saat   3-4 Saat
- 5-6 Saat   7-8 Saat   Daha Fazla .....

15. Boş Zamanınız Yeterli mi? Daha Fazlasına Sahip Olmak İster misiniz?

- Yeterli İstemem Yetersiz İsterim

16.İlk ve Orta Öğreniminiz Süresince Aşağıdaki Boş Zaman Etkinliklerinde Bulundunuz mu?

- Müzik, Tiyatro Halkoyunları vb. Spor El Sanatları
 Hiç Bulunmadım Başka (Belirtiniz) .....

17. Boş Zaman Etkinliklerine Ne Kadar Zaman Ayırabiliyorsunuz?

- Yaklaşık Günde:* 1–2 Saat 3–4 Saat 5–6 Saat
 7 Saat ve Daha Fazla

- Yaklaşık Haftada:* 1 Gün 2 Gün 3 Gün 4 Gün
 5 Gün 6 Gün 7 Gün

18. Yurtta Kalmaya Başladıktan Sonra Boş Zaman Alışkanlıklarınızda Herhangi Bir Değişiklik Oldu mu?

- Etkinliklere Katılımım Arttı
 Etkinliklere Katılımım Azaldı
 Değişiklik Olmadı

19. Kaldığınız Yurtta Boş Zamanları Değerlendirmeye Yönelik Hangi Etkinlik Türleri Bulunmaktadır? (Önem Dercesine Göre 3 Madde “1-2-3” Olarak İşaretleyiniz)

- Salon Sporları Uzakdoğu Sporları
 Cimnastik-Aerobik Masa Tenisi
 El Sanatları Okuma Salonu-Kütüphane
 Halk Oyunları Tiyatro
 Sinema Salonu TV Salonu
 Müzik Gezi-Eğlence

- Bilgisayar Kursu   Yabancı Dil Kursu
- Satranç
- Açık Spor Tesisi (Basketbol-Voleybol-Futbol vb.)
- Başka Belirtiniz.....

20. Kaldığınız Yurtta Hangi Etkinliklere Katılabiliyorsunuz?

(Birden Fazla Seçenek İşaretleyebilirsiniz)

- Salon Sporları   Uzakdoğu Sporları
- Cimnastik-Aerobik   Masa Tenisi
- El Sanatları   Okuma Salonu-Kütüphane
- Halk Oyunları   Tiyatro
- Sinema Salonu   TV Salonu
- Müzik   Gezi-Eğlence
- Bilgisayar Kursu   Yabancı Dil Kursu
- Satranç
- Açık Spor Tesisi (Basketbol-Voleybol-Futbol vb.)
- Katılmıyorum   Başka Belirtiniz.....

21. Kaldığınız Yurtta İstedığınız Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılabiliyor musunuz?

- Evet, Katılabiliyorum   Hayır, Katılamıyorum

22. Boş Zaman Etkinliklerine Yeterince Katılamamanızın Nedeni Size Göre Aşağıdakilerden Hangisidir?

- Boş Zamanları Değerlendirmek Gibi Bir Alışkanlığım Yok
- Araç-Gereç-Malzemeler yeterli değil
- Etkinlikleri Düzenleyecek Yetkililerin Konu İle İlgileri Yok

- Etkinlikleri Yürütecek Çalıştırıcı Yok
- Boş Zamanlarımızı Değerlendirme İsteklerimizle İlgilenen Yok
- Yurtta İstedğim Gibi Etkinlik Yok
- Programları Bana Uymuyor
- Tesisler Yeterli Değil   Başka Belirtiniz.....

23. Kaldığınız Yurtta Aşağıdaki Etkinliklerden Hangileri Düzenlenirse Katılmak İstersiniz? (Önem Dercesine Göre 3 Madde “1-2-3” Olarak İşaretleyiniz)

- Edebiyat Toplantıları   Film Gösterilmesi
- Müzik Etkinlikleri   Sergiler
- Yabancı Dil Kursu   Bilgisayar Kursu
- Tiyatro Etkinlikleri   Halk Oyunları
- Doğa Yürüyüşleri   Spor Etkinlikleri
- Eğlence Geceleri   Konser
- Geziler   Konferans
- Başka Belirtiniz.....

24. Kaldığınız Yurtta Bulunan Tesislerin Yeterli Kapasitede Kullanılabilmesi İçin Sizce Neler Gereklidir?

- Eğitilmiş Personel
- Programların Uygun Saatlere Ayarlanması
- Öğrencilere Boş Zaman Değerlendirme Etkinliklerinin Öneminin Anlatılması
- Tesislerin İşleyecek Duruma Getirilmesi
- Başka Belirtiniz.....

25. Yurdun Dışında Herhangi Bir Boş Zaman Değerlendirme Etkinliğine Katılıyor musunuz?

- Evet, Katılıyorum Hayır, Katılmıyorum

26. Cevabınız Evet İse Aşağıdakilerden Hangilerine Katılıyorsunuz?

- Spor Müzik Tiyatro Sinema
 Eğlence Bilgisayar Kursu Yabancı Dil Kursu
 Güzel Sanatlar Başka Belirtiniz.....

27. Kaldığınız Yurdun Dışında Yukarıdaki Etkinliklere En Çok Nerelerde Katılmaktasınız?

- Özel Tesislerde Kamuya Ait Tesislerde
 Okulumuzun Tesislerinde Başka Belirtiniz.....

28. En çok Katıldığınız Boş Zaman Etkinliklerini Hangi Nedenlerle Seçmektесiniz?

- En İyi Yapabildiğim ve Yeteneklerime Uygun Olduğu İçin
 Arkadaşlarla Birlikte Olabiliyorum
 Fazla Para Harcamamı Gerektirmiyor
 Yurtta Başka Etkinlik Yok
 Etkinliklere Katılmamı Engelleyecek Çevre ve Aile Baskısı Yok
 Etkinlik Merkezine Kolayca Ulaşabiliyorum
 Güzel Bir Ortamda Etkinlik Yapabileceğim Tesis-Araç-Gereç Müsait
 Programları Bana Uyuyor
 Başka Belirtiniz.....

29. Boş Zaman Etkinliklerinin Tümünü Düşündüğünüzde, Bu Etkinlikler Genellikle Sizde Nasıl Bir Etki Bırakıyor?

(Önem Dercesine Göre 3 Madde "1-2-3" Olarak İşaretleyiniz)

- Dinlendirici Buluyorum
- Çevrem Genişliyor
- Eğlenceli ve Heyecan Verici Buluyorum
- Derstlerin Baskısından Kurtuluyorum
- Eğitici Buluyorum
- Mutlu Edici ve Zevk Verici Buluyorum
- Rahatlatıcı ve Can Sıkıntılarından Uzaklaştırıcı buluyorum
- Sağlığıma Olumlu Etki Yapıyor
- Farklı Yaşantılar Buluyorum
- İnsanlarla Daha Kolay İlişki Kurabiliyorum
- Sosyal Statü Sağlıyorum
- Başka Belirtiniz.....

30. Yurttta Boş Zamanlarınızın Değerlendirilmesi İle İlgili Sorunlar ve Çözüm Yollarına İlişkin Başka Görüşleriniz Varsa Lütfen Belirtiniz?

.....

.....

.....

.....